National Library 56253
Gen. Acquisitions Section
OTTAWA, Ont. K1A ON4
L

B103/C/4/15

National Library
4
NEWSPAPER
DIVISION DES JOURNAUX

VABA EESTLANE

Second class mail registration number — 1089.

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

ILMUB IGAL TEISIPÄEVAL JA NELJAPÄEVAL

Nr. 94 (3015) XXXII aastakäik | Teisipäeval, 20. detsembril 1983 — Tuesday, December 20, 1983 | Üksiknumbri hind 70 centi

Allan Laur

Immanuel - Jumal meiega

Keegi hommikumaalane kirjeldas oma kristlaseks saamist ligimiselt: „Kukkusin sügavasse auku. Katsusin igal viisil välja saada, ja lõpuks jäin väsinuna oma ebaõnnestunud katsetest augupõhja istuma. Siis tuli Konfutsius sama teed ja vaatas alla auku, üteldes: „Noormees, olete väga kurvas ja tõsises olukorras! Ma ütlen teile, kui te veel seda teed käite, vaadake ette, et teie jälle auku ei kukku!“ Konfutsius läks oma teed, kuid siis tuli Buddha. Ka tema peatus ja vaatas minu abitut olukorda ja ütles: „Siruta oma käed minu poole ja ma tõmban su üles!“ Katsusin ennast nii pikaks sirutada kui veel võimalik, katsusin hüpates abipakkuvatest kätest kinni haarata, kuid kõik oli tulemuseta. Olin abisaamiseks liiga sügavale langenud. Buddha läks oma teed, kuid siis tuli Jeesus. Ta vaatas armastuses ja kaastundes alla, hüppas ise auku minu juurde, tõstis mind oma õlgadele ja aitas mind august välja.“

Prohvet Jesaja kuulutas juba 700 aastat enne Kristust: „Ennäe, neitsi saab käima peale ning toob poja ilmale, ja temale peab pandama nimeks Immanuel“, see on meie keeli: JUMAL MEIEGA.

Hommikumaalane oli kogenud vahet filosoofilise elutarkuse, usundlike õpetuste ja ristiusu vahel. Ta oli elanud läbi prohveti sõnu: „Jumal meiega“ meie olukorras!

Jõuluööl kõlas taevasõnum inglli suust: „Ärge kartke! Sest vaata, ma kuulutan teile suurt rõõmu, mis saab osaks kõigele rahvale; sest teile on täna Taaveti linnas sündinud Õnnistegija (algtekstis Päästja) kes on Issand Kristus!“

Jumal on oma Pojas tulnud meie juurde!

Jõulusündmuse tähtsus esineb eriti selgelt siis, kui vaatame seda laiemal tagapõhjal. Kontrastid esinevad pilkase pimeduse ja taevaliku hiilguse näol. Ka meie jõulutraditsioonid toovad neid esile. Aasta kõige pimedamal ajal süütame küünlaid ja lampe enam kui tavaliselt, kaunistame oma kodusid, toome jõulupuu tuppa ja „riietame“ selle küünalde ja ilusate ehetega samal ajal, kui loodus magab valge lumevaiba all. Jõululaud ja kingitused pühivad mõneks päevaks ära halli argipäevasuse ja loovad meile pidulikku meeleolu.

Jõulusündmuse tagapõhja hakati kujundama juba inimpõlve hällis Eedeni rohuaias. Seal valitses alguses täiuslik harmoonia. Jumal tundis rõõmu inimesest ja sõbrustas temaga. Jumala ja inimese vahel valitses osadus. Jumal oli inimesega!

...Siis aga juhtus midagi kohutavat, mis purustas valitseva idülli täiesti! Inimene astus üle Jumala käsust ja patustas. Kui siis Jumal pärast pattulangemist rohuaeda tuli, ei ole kirjutatud, et ta oleks ennast peitnud inimese eest. Ei, inimesed jooksid ja peitsid ennast Jumala eest puude keskele. Miks-pärast? Nad tundsid lahutust, nad tundsid, et patt oli põhjustanud kuristiku nende ja Jumala vahele. Vahest öeldakse: „Milline armuta Jumal, kes ei lase kõiki taevasse!“ Kuid see on patu iseloom, et ta ajab patuse Jumala juurest ära. Patt viib inimese põgenemise teele ja eemaldab teda Jumalast. Apostel Paulus kirjeldab inimese patust olukorda sõnadega: „Olite tol ajal lahus Kristusest,... ilma lootuseta ja ilma Jumalata siin maailmas.“ Kuid ta ütleb veel: „Aga nüüd olete teie, kes enne olite kaugel, Kristuses Jeesuses saanud ligi Kristuse vere läbi... ja kiskunud maha lahutava vaheseina!“ (Ef. 2: 12—14). Jõulusündmuse rõõmusõnum on, et Jumal on Jeesuses alla astunud inimese juurde kõrvaldama patuvaheseinu ja ehitama armastuse sildu, et luua osadust kadunud inimesega.

Jeesus oli „Jumal meiega“ kehastatud kujul. Jõulumüsteerium seisab selles, et taevane Jumal riietub lahti oma olemusest ja võtab inimese kuju ja sünnib väikese lapsena kõige lihtsamas olukorras. Ta on Jumala Poeg, aga ka inimene. Tema kohta on öeldud (Lk. 2:52) „Ja Jeesus edenes tarkuses.“ See näitab, et ta oli maha pannud kõikteadvuse. Ta oli ka maha pannud oma auhiilguse, sest ta ütleb: „Ja nüüd austa mind sina, Isa, enese juures selle auga, mis mul oli sinu juures enne maailma olemasolu.“ Maapeal kõndides ei olnud temal seda auhiilgust, mis tal oli enne maailma algust, kuid tal oli siiski see auhiilgus, mis kiirgab välja hingepuhtusest. Tal oli imeline vägi — vägi, mille allikas on armastus ja kuulekus — kuid kõikvõimsuse, nõnda nagu Jumal seda kasutab, oli ta maha pannud. Mõeldes tema alandusele, kes on loonud taeva ja maa, sulab minu süda. Päevaloojangul, kui teised kiirustasid oma kodude poole, läks Jeesus üles mäele palvetama. Ta vajas jõudu oma ülesande läbiviimiseks. Hommiku saabudes on näha teda mäelt alla tulemas, juuksed veel kastest niisked, ja varsti seisab ta jällegi rahvahulkade ees meid õpetades ja abistades.

Kuid Jeesus on „Jumal meiega“ ka meie pattudes. Ta tuli selleks, et meid aidata ja päästa. Hommikumaalase kogemuse kohaselt on ta tulnud alla auku meie juurde. Kiri ütleb, et kõik on pattu teinud ja et patu karistus on surm. Sellega oleme kõik vaimulikult surma mõistetud, kuid Jeesus tuli meie karistust kandma, meie asemel surema, et meie võiksime elada.

Jeesus on ka „Jumal meiega“ igapäevases elus, mitte ainult pidumeeleolus jõulupühade ajal, vaid ka argipäevasuses. Ta tahab olla meie sõber ja vend nii elu päiksepaistelistel kui ka pilvistel päevadel. Eelmisel sajandil tegi keegi pereisa viimaseid ettevalmistusi Euroopa reisiks. Mõni aeg va-

(Järgneb lk. 2)

RAHU

Pealtnäha paistab nagu oleks rahupühade ootel kõik kõige paremas korras: ilmateated räägivad lumesadude piirkonnas tuiskudest ja tormidest, kirikutes jutlustatakse Pühakirja põhjal Kristuse tulemisest ning läänemaailma kommertsiaalses õhkkonnas domineerib jõulukaupu reklaamiv agressiivne valgehabemeline jõulumees tagasihoidliku, pühakoja seinte taha varjatud Jeesuslapse üle. Läänemaailma inimesele tundub välispidiselt, et aasta lõpule ja Kristuse sündimise pühadele vastu minnes pole käesoleva aasta jooksul midagi muutunud — eluprotsess kulgeb oma tavalises tempos, enamikul inimestel piisab raha jõulukinkide ostmiseks ning paljudel leidub isegi jõululaupäeva õhtul aega ja mahti kirikusse minemiseks.

Kuid ometi on midagi muutunud. Maailma on haaranud suurem pinevus ja hirm tuleviku pärast, kui kunagi varem Teisele maailmasõjale järgnenud aastatel. Kõikjal räägitakse võimalikust tulevasest tuumasõjast, mis võib hävitada inimkonna ja kogu elu maakeral, ning nagu dekoratsiooniks sellele hirmutavale väljavaatele lõhkevad Kristuse sünnimaal terroristide pommid ja trambivad okupantide sõdurisaapad. Ning Õnnistegija sünnimaa naabrimaal Liibanonis on juba pikema aja kestel käimas suuremad võitlused ja hävitusoperatsioonid, milledesse aktiivselt sekkumast maailma kaks tuumapommidega varustatud suurvõimu on ainult juuksekarva võrra eemal.

Minevikus on rahvusvahelise pinevuse puhul alati räägitud kolmanda maailmasõja võimalustest, kuid need kõnelused ei ole kunagi varem toimunud sellises mürgises ja hirmust läbiimbunud õhkkonnas kui praegu, mil suurvõimudevaheline võimalik konflikt võib kontrollimatult areneda hävitavaks tuumasõjaks. Seda hirmu aitab suurendada N. Liit, kes oma tuumarelvastuse ülekaalu säilitamiseks agentide ja aatekaaslaste kaudu üles kütab läänemaailma masse. Kahjuks aitavad sellele paanikale kaasa ka loogilise mõtlemisvõime kaotanud läänemaailma „rahu eest võitlejad“, kes filmide, ajakirjanduse ja teiste massimeediumide ning demonstratsioonide abil püüavad mõjutada rahvamasside mõtteid ja meeli ning panna neid liikuma ja tegutsema Moskvast väljasaadetud eeskirjade alusel.

Sellises miljöös on loomulik, et sõna „rahu“ on kujunenud trumpkaardiks. Selle sildi all katkestasid venelased tuumarelvade piiramise läbirääkimised ameeriklastega, selle sõna varjus marsivad sajad tuhanded inimesed läänemaailma suurlinna tänavatel ringi, nõudes läänerii kidelt ühekülgset relvastuse piiramist, selle väljenduse maagilise mõju all teostas Kanada peaminister Trudeau oma äsjase kuluka maailmareisi, mis tema poliitiliste vastaste väidete kohaselt oli eelolvatele parlamendivalimistele propagandaaktsiooniks ning rahu säilitamise huvides suurendab president Reagan pidevalt Ühendriikide reivastust, et pidurdada sellega N. Liidu kommunistliku juhtkonna maailmavallutamise plaane.

Nii näeme, et sõna „rahu“ kasutatakse väga mitmesugustel kaalutlustel ja paljudel eesmärkidel. Paljud neist eesmärkidest on väga kaugel rahu tegelikust mõistest ning on kujunenud ainult manipuleerimisvahendiks, millega üritatakse oma eesmärkide saavutamiseks rahvamasside mõjutamist ja enda operatsioonidele seljataguse loomist.

Paljud mõjurikkad inimesed — nii poliitilises kui ka majanduslikus ja kultuurilises sektoris — loodavad, et rahu maailmas on võimalik säilitada uute läbirääkimiste alustamisega Moskvaga ja venelastele ülimalt kasuliku detente poliitika juurde tagasi siirdumisega. Sellega loodetakse kõrvaldada võimalikku tuumasõja ohtu ja minna muretu pilguga vastu tulevikule. Selliste petlike ettekujutuste varjus ohverdatakse vene kommunistlikule imperialismile isegi kõik allaheidetud rahvad ja ei arvestata sellise poliitika katastrofaalsete tagajärgedega pikemas perspektiivis. *Järeleandmisepoliitika, mis paraku viimasel ajal Läänes üha suuremal määral hakkab maad võtma, on tegelikult kuristiku äärele suunduv ühepäevaafäär, mis lõpuks viib ikka ühe ja sama aktsiooni juurde* — kas alistuda või pingutada kõiki oma jõudusid maailmas vabaduse ja demokraatliku süsteemi säilitamiseks.

Meie loodame eelolevatele rahupühadele vastu minnes, et läänemaailm suudab, vaatamata Idast tulevale survele ja hirmutamiskampaaniale säilitada oma kindluse ja usu vaba ning demokraatliku maailma tulevikku ning on valmis oma tõekspidamiste eest seisma ning nende säilitamiseks kõiki oma jõudusid koondama. Eelkõige tulevad aga sõna „rahu“ ümbert eemaldada kõik petlikud peibutuskombinatsioonid ning anda sellele sõnale oma kindel sisu ja mõiste. See sisu ei seisa ühepoolses desarmeerimises, survele järeleandmises ning agressiooni ees kummardamises vaid eeldab rahu ja vabaduse säilitamise huvides käe hoidmist mõõga käepidemel.

K. A.

SALME EKBAUM

* * *

Pühkida aastate lumised
jalad
võtta kulunud käpikud käest
ning astuda üle Läve...

Kas lumi ongi muud,
kui hingeõhk tarretand jääks
ja riputet kuuskede kanda.
Kõik sünnib ja sureb
ning uueks saab üha.

Kuused vaikivad,
nende palitu on paks.

Veel astuda vaks
ja olengi Ärala õues,
külmand jänesepoeg põues.
Kunagi kandis see kummalist
nimetust:
SÜDA.

Asjaolmunud kogust „Õhumärgi all“

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

VABA EESTLANE

VÄLJAANDJA: O/Ü Vaba Eestlane, 1955 Leslie St. Don Mills, Ont. M3B 2M3

TOIMETAJA: Hannes Oja

TOIMETUSE KOLLEEGIUM: Karl Arro, Heino Jõe, Olev Träss

TELEFONID: toimetus 444-4823, talitus (tellimised, kuulutused, ekspeditsioon) 444-4832

TELLIMISHINNAD Kanadas: aasta $51.—, poolaastas $28.— ja veerandaastas $15.—

TELLIMISHINNAD väljaspool Kanadat: aastas $65.—, poolaastas $35.— ja veerandaastas $18.—

Aadressi muudatus 70 c. — Üksiknumbri hind 70 c.

KUULUTUSTE HINNAD üks toll ühel veerul: kuulutuste küljel $4.75, tekstis $5.—, esiküljel $5.50

FREE ESTONIAN

Published by Free Estonian Publisher Ltd.
1955 Leslie St. Don Mills, Ont. M3B 2M3

Ontario peaminister William Davis.

Ontario peaministri jõulutervitus

Ontario valitsuse nimel on mulle suureks rõõmuks, et saan teie lugejaile saata oma soojemad jõulutervitused.

See on eriline rõõmus aeg aastas, moment kui inimesed eri rassidest, kultuuridest ja keeltest kogu maailmas on ühendatud vastastikuse hoolitsemise ja jagamise vaimuga, ulatades üksteisele käed uuendatud lootuses vendlusele ja heatahtlikkusele inimeste keskel.

Otsustagem koos, et see helde ja kaastundlik vaim kestaks alati meie südames ja meeltes, nii et inim-perekond võiks viimati saavutada alalise rahu maa peal, mida me oleme alati otsinud.

Ma avaldan kõigile teile tänu, et olete andnud nii siiralt oma käed ja südamed meie provintsi kasuks ja arenemiseks ja saadan igaühele minu parimad soovid õnnelikemaiks jõuludeks ja edurikkamaks uueks aastaks.

Bill Davis

Töö- ja immigratsiooniministri jõulutervitus

Puudutagu jõulupühade maagika teie südameid ja kodusid ning tooku erilist rõõmu ja kauneid mälestusi.

Ma soovin, et paljude haruldaste kinkide hulgas sel hooajal me kõik võiksime kogeda suuremat arusaamist ja üksteise mõistmist.

Rõõmsaid jõulupühi ja õnnelikku uut aastat!

John Robarts

„Ehatares" avati Bruno Ederma ja Alfred Sepa portreed

I Eesti Abistamiskomitee alustas möödunud aastal „Ehatares" jõulupuu korraldamisega juhatusele ja teenijaskonnale. Tänavu tähistati juba „Ehatare" 2. aastapäeva samase perega uhiuuena valminud „Ehatare" seltskondlikus ruumis, mis samaaegselt on ka kirikuks. Uus kujundus on väga maitsekas, kuhu edaspidi on ettenähtud kunstnik A. Mihkelsoni altaripilt.

Tänavune kava algas üleval fuajees, kus E. V. aupeakonsul I. Heinsoo avas kahe EAK tegevuse ja olemasoluga seotud meeste portreed. Pastor Bruno Ederma ja Alfred Sepa on mõlemad andnud nii suure panuse „Ehatare" heaks, et võiks öelda, et nendeta poleks seda olnudki. Partreed maalis kunstnik A. Mihkelson.

Teadustaja L. Puurits märkis nende meeste kohta:

üks ostis selle krundi EAK-le, teine on juhtinud seda läbi esimeste aastate.

B. Ederma on surnud, kuid täna avaldatakse au tema abikaasale, A. Sepa aga juhib edasi EAK tööd.

E. V. aupeakonsul I. Heinsoo iseloomustas neid kahte ja märkis, et sellise eesti mehe sitkuse on nad kodumaalt kaasa toonud. Isegi projekt iseloomustab midagi, mille juured lähevad tagasi kodumaale.

Lõpuks kiisis sõna kä A. Sepa ise, öeldes et ta on väga liigutatud sündmuse üle, mida tavaliselt tehakse siis, kui inimene on juba mullas.

Ta avaldas tähelepanu eest südamlikku tänu ja lisas, et kui poleks olnud õp. B. Edermad, kes selle koha leidis, siis poleks olnud eestlastel „Ehatare".

Tema oli see mees, kes algatas. Sepa iseloomustas enese osa kui läbiviijat. Soovitas selletõttu tänu avaldada lahkunu abikaasale Edith Edermale.

Järgneval jõulupuul ütles õp. T. Nõmmik palvuse, misjärel jõulumeeleolu sisendamiseks lauldi ühislauluna „Ma tulen taevast ülevalt". Õhtusöögi järel võttis sõna E. V. aupeakonsul I. Heinsoo, mainides et sellise õhtu korraldamine väärib kiitust. L. Puurits iseloomustas A. Sepa osa „Ehatare" esimestel aastatel, et ta on olnud nagu kapten laevas.

Kui on olnud raskusi „Ehatare" alguses, sest polnud küllalt inimesi, siis nüüd on kõik hästi,

kuid Sepa on alati olnud südamega asja juures.

A. Sepa ütles naljatades, et teda on täna ülistatud, aga eks juba eesti vanasõna ütles, et kelle leiba sa sööd, selle laulu sa laulad. Ta tegi lühikese ülevaate möödunud aastale. Kui esimesel aastal oli vähe kogemusi, siis nüüd võib julgelt kinnitada, et see aasta on õnnelikult lõpetatud. Kuid ta poleks suutnud seda üksinda teha, vaid koos teistega. Pealegi on töötajad sellised, kes on usaldatavad ja töökad. Nendega võib julgelt ja kindlalt astuda eelolevasse aastasse. Kui ka võikski tekkida muresid, siis need pole ületamatud.

Ta tänas eesti ajalehti ruumi eest, kuna ilma ajakirjanduseta ei saa tööst anda edasi informatsiooni inimestele. Ta tänas üksikult revisjonikomisjoni, ärijuhti ja abilisi, „Ehatare" administraatorit O. Trallat, tema abi Elna Kunglat ja kõiki neid, kelle kaasabil ettevõte on töötanud, nagu J. Soots, pr. Tamm,

rahvakomiteed koosseisus H. Kivi, Luise Tibar ja A. Kurley; viimane organ peab kontakti juhatuse ja „Ehatare" elanike vahel.

Ta tänas personali. Ka on praegune EAK juhatus olnud väga üksmeelne, kellega saab kõigiga koos töötada. Pärast tänamist ta soovis kõigile häid pühi.

Administraator O. Tralla puudutas kaht osa: külalisi ja töötajaid. Poleks „Ehatare", kui poleks elanikkonda kelle eest hoolitseda. Plaanitsemine ja organiseerimine on hästi tehtud, püüame selle ajaga õppida ja parandada, sest teame et seljatagune on meil olemas.

„Ehatare" rahvakomitee liige ütles,

et teenistujate silmis on aastaringi olnud sõbralikkuse päike.

Vaatamata eri inimestele on nad sõbralikult läbi saanud. „Ehatare" hoole all hoolitsetakse paremini inimeste eest, kui kodus nende oma lapsed võiksid teha.

Siis tuli jõuluvanalik osa, A. Sepa koos Elna Kunglaga jagasid kõigile osavõtjaile kinke, mõnelt nõuti ka salmi või laulu. Lõpuks kingiti A. Sepale küünaldega kaunistatud jõululaua kaunistus.

Lõpuks L. Puurits kordas A. Sepa sõnavõttu inglise keeles, et arvukale soomlasist teenistujaile kodust tunnet tekitada, ütles ta osalt seda ka soome keeles.

Ka tegi ta teatavaks, et kunstnik A. Mihkelson teeb väljaehitatud saalile altarimaali, kuna J. Saarniit on lubanud hoolitseda teise osa eest.

Ka tegi ta teatavaks, et Hilda Eerme on kinkinud „Ehatarele" 30 R. Toi koostatud lauluraamatut. Ta tänas veel õhtu korraldamiseks kaasaitajaid, eriti Susanne Kolgat, kelle maitsvaid kokakunstitooteid kõik imetlesid.

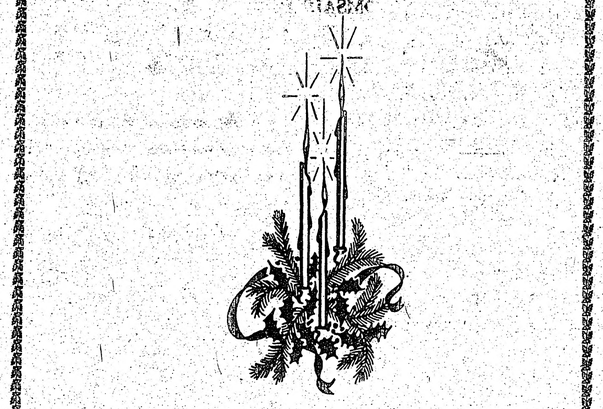

HÄID PÜHI
ja head uut aastat!

Soovivad oma kaastöölistele, tellijatele, lugejatele ja ärisõpradele

„Vaba Eestlase" toimetus ja talitus

IMMANUEL — JUMAL MEIEGA

(Algus lk 1)

rem oli ta sadamas jumalaga jätnud abikaasa ja tütardega. Ise oli ta sunnitud töökohustuste tõttu hiljem järele sõitma. Talle saabus telegramm abikaasalt sisuga: „Laev on hukkunud, lapsed on uppunud, olen üksi alles. Tule kiiresti!"

Pereisa istub kohkunult köögilaua äärde, haarab paberi ja pliiatsi ja kirjutab järgmised laulusõnad, mis on saanud üheks tuntumaks vaimulikuks lauluks:

Kui rahu kui jõgi mind saadab
teel,
või mured kui mässavad veed,
Mis iial mu osa, mu tugi ta on,
Mul on hää, mul on hää
Jeesuses.
(It is well with my soul)

Evangelist Johannes, kirjutades Jeesuse tulekust ütleb: „Ta tuli sellesse, mis tema on, ja tema omad ei võtnud teda vastu." Immanuel — „JUMAL MEIEGA", teda ei võetud vastu! Tema jaoks ei olnud ruumi võõrastemajades, ühiskonnas ega südametes. Teda heideti välja kui mitte teretulnu! Ärgu need sõnad saagu tõeks meie kohta! Kuid evangelist jätkab: „Aga kõigile, kes teda vastu võtsid, andis ta meelevalla saada Jumala lapsiks, kes usuvad tema nimesse". Ärgem jätkem Jeesust, sünnipäevalast, kutsumata tema sünnipäeva pühitsemisele. Olgu temal ruumi meie mõtetes ja südametes!

ÕNNISTATUD JÕULUPÜHI!

AK traditsiooniline

CAPRICORNUS JÕULUPUU

toimub 23. dets. s.a. kell 8 õ.
Tartu College'is

Orkester Tarkus ★ Baar ★ Suupisted

Sissepääs $7.—

UDUSULGTEKID!

AINULT $89*

(mitte täpselt selline kui pildil)

* Udusule ja sule segu
* 100% puuvillane esmaklassiline katteriie.
* pikki ja põiki sulud sulgede liikumise tõkestamiseks.

SINGLE	$89
TWIN	$99
DOUBLE	$129
QUEEN	$145
KING	$175

Ideaalne kink!

UUDIS! Tuleme proovidega teie koju

4544 Dufferin St. (lõunapool Finchi) **665-8855**
2311 Bloor St. W. (Windermere) **763-7326**

Uus moodus saata kingipakke Eestisse!

Tellige oma kingipakid Sears kaudu . . .
kõige lihtsam viis!!!

Külastage kõige lähemat Sears kataloogi- või müügi äri ja küsige "Quelle's Fall/Winter Catalogue'i".

"Quelle" on Euroopa kõige respekteeritumaid kataloogi kauplusi. Valige välja oma kingid 1,000-leheküljelisest kataloogist, kus leiate muu hulgas kõige hilisemaid moode riietuses, lasteriietust, vaipu, kardinaid, heliaparaate ja palju, palju veel!!!

Kui olete oma kingid väljavalinud, kasutage oma "Sears Account'i" või makske sularahas.

Ülejäänu jääb Sears hooleks! **Sears garanteerib ja teeb kindlaks, et teie kingipakid jõuavad Eestisse 3-6 nädalat peale tellimist.**

Hoidke kokku aega . . . ja eriti ka . . . raha! On võimalik kasutada Sears aastaringi kingipakkide tellimiseks ja saatmiseks! Minge kõige lähemasse Sears Catalogue and Retail ärisse ja tellige pühadeks nüüd!!!

Quelle INTERNATIONAL

Sears

. . . koht kus teie rahaväärtus tõuseb!

VALVEARST NÄDALALÕPUL

24., 25., 26. ja 27. dets.
dr. R. Pahapill, tel. 921-7777

31. dets. ja 1. ning 2. jaan.
dr. T. Maimets, tel. 469-1322

Tänase lehe esiküljel oleva jõulu-illustratsiooni autoriks on kunstnik Abel Lee.

Maalikunstnik
JOANN
Aaalniit
TÖÖDE NÄITUS
STUUDIO-SHOWROOM
567 Roehampton Ave.
TEL. 488-5895

Sündmuste kalender

Reedel, 23. detsembril kell 8 õ. Tartu College'is AK „Capricornus-jõulupuu".

Pühapäeval, 25. detsembril kell 6 õhtul TE Baptisti kirikus jõululaulude-õhtu.

Laupäeval, 31. detsembril kell 7.30 õ. A/S Eesti Maja Torontos uusaasta vastuvõtu-ball.

Laupäeval, 31. detsembril kell 7 õ. Hamiltonis Holiday Inn'is Hamiltoni Eesti Seltsi uusaasta-ball.

Laupäeval, 31. detsembril algusega kell 7 õ. Inn on the Park „Park" balliruumis TE Meeskoori aastavahetuse-ball.

„VABA EESTLANE"
on valvel eestlaskonna üldhuvide eest!

Ostke jõuluks kuulsat
skandinaavia jõulujooki
JULGLÖGG
Saadaval delikatessärides või helistage meile tel. 678-0345
SCANDINAVIAN BEVERAGES
2425 Lucknow Dr. Unit 4,
Mississauga, Ontario L5S 1H1

TORONTO LINN

Muudatusi jäätmete äraviimises

Reedel, 23. detsembril, 1983
esmaspäeval, 26. detsembril 1983 ja
esmaspäeval, 2. jaanuaril 1984

on riigiteenijate pühad. Nendel kolmel päeval EI toimu jäätmete kogumist.

Regulaarne esmaspäevane (26. detsember) jäätmete kogumine toimub teisipäeval, 27. detsembril.

Regulaarne reedene (23. detsember) ja teisipäevane (27. detsember) jäätmete äraviimine toimub kolmapäeval, 28. detsembril.

Regulaarne esmaspäevane (2. jaan. 1984) jäätmete äravedu toimub järgmisel regulaarsel kogumise päeval, teisipäeval, 3. jaanuaril, 1984.

Regulaarne teisipäevane, 3. jaan. 1984, jäätmete äravedu toimub kolmapäeval, 4. jaan. 1984.

Regulaarne suuremate esemete ja ajalehtede kogumine toimub kolmapäeval, 21. detsembril 1983 ja 11. jaanuaril 1984.

Suuremate esemete ja ajalehtede äraviimist EI toimu kolmapäeval, 28. detsembril, 1983.

Teie koostöö jäätmete õigeaegseks väljapanemiseks äraveoks leiab hindamist.

Pidage meeles: Torontos on 17 klaas- ja metallnõude kogumiskohta. Oktoobrikuu jooksul koguti 251 tonni ajalehti, 32 tonni klaas- ja 4 tonni plekknõusid. Üksikasjaliseks informatsiooniks helistada 947-7742.

R. M. BREMNER, P.Eng., F.I.C.E.
Commissioner of Public Works

UURIJA ANALÜÜTIK

Ameerika raadiojaam RFE/RL Inc., Münchenis, otsib Eestisse puutuvat küsimuste UURIJAT ANALÜÜTIKUT. Ülesanne eeldab kursis olemist eluvaldustega nii Eesti NSV's kui emigratsioonis, võimet kiiresti koostada ja kirjutada kokkuvõtlikke analüüse ja kommentaare sündmuste ja arengu kohta, tihedas koostöös raadiojaama eestikeelsete saadete toimetusega. Kandidaatidel peaks olema kõrgem haridus ehk muul teel omandatud samaväärsed kogemused, üldised teadmised Nõukogude Liitu puutuvates küsimustes ning põhjalikud teadmised Eesti asjus, võimalikult tõendatult avaldatud publikatsioonides. Eesti ja inglise keele valdamine on vajalik, vene keele oskus soovitav. Palk mitte vähem kui DM 50.765 aastas, millele lisandub prii korter ja teised hüvised. Kandidaatidel palutakse saata lühike elulookirjeldus aadressil:

Personnel Office
Radio Free Europe/Radio Liberty
1201 Connecticut Avenue, N.W.
Washington, D.C. 20036

Jõulumees T.E.S. Täienduskooli jõulupuul. Pildil jõulumees jutlemas kahe eelkooliealisega, kellele anti eesõigus jõulumehe juurde minna, väikesem kuulab jõuluvana põlvel kui Karin Marley jõulumehele oma salmi ütleb. Foto: Vaba Eestlane

Jõulumees lasteaia külaliseks

Saadi toetust keskvalitsuse mitmekultuuri-ministeeriumist

Toronto Eesti Seltsi Lasteaia jõulupuu tõi Eesti Maja suurde saali kokku noorimad eesti ühiskonnaliikmed ja rohkesti ka vanavanemaid, kellel noortega on südamelähedasim side.

Jõulupuu kavalise osa avas lasteaia juhataja Helle Arro, iseloomustades aasta kauneima aja mõtteid ja tundeid. Lasteaiale on see olnud ka kurb aasta, kuna kaotati endine juhataja Ilve Vaikla. Lasteaia töös on esimene poolaasta olnud tegevusrohke. Lapsed on valmistanud jõulukübsiseid, -kaunistusi, harjutanud näidendit ja õppinud laule ning salmikesi. Rõõm oli näha väikseid pagareid saiu rullimas ja ehtimas suurt jõulupuud. Ta nimetas ka, et lasteaia pere on tänavu kasvanud eelmise aasta 77-lt nüüdsele 90-le. Lasteaia töös on lastevanemad olnud abivalmis ja kokku andnud väga produktiivse õppeaasta. Lõpuks ta tervitas kõiki kohalolijaid, kaasaaitajaid ja soovis häid pühi ja head uut aastat.

Lühema palvuse pidas õp. A. Laur, rääkides loo poisist Peetrist,

kes sattus ohtu ja pidi hukkuma, kuid teda päästeti; nii on tulnud ka jõululaps Jeesus meid kõiki päästma.

Ta palus, et Jeesus õnnistaks kõiki lapsi, nii siin kui ka kaugel kodumaal. Vaimulik osa lõpetati ühislauluga „Püha öö".

Lasteaia koor laulis Heidi Klamase juhatusel „Oli kord üks lumemees", „Tähekene, tillukene", „Ehitame lumemehe", III ja IV klasside tüdrukud laulsid „Nukukene, tantsi" koos sellekohaste liigutustega, misjärel koor laulis veel „Lumi tuli maha" ja „Jõuluvanale".

Järgnevas solistide grupis mängis Paul Sehk kaks pala viiulil, kuna teda saatis ema klaveril. Jennifer Peterson deklameeris „Jõulumehe ootel",

Mari ja Tähti Leement laulsid jõululaulu, kitarril saatis õde Pilvi.

Tähti Leesment esitas klaveril Clementi „Sonatina" ja väiksem õde Mari omakorda klaveripala.

Väga rohkearvuline oli osavõtjaskond Hella Leivati jõulunäidendis „Päev enne jõule", kus III, IVa ja VIb klasside õpilased olid kaastegevad, täites lava igasuguste mänguasjadena, mis ootasid järgmisel päeval olevat jõuluõhtut. Kahjuks tekkis mänguautol „mootoririke" ja sõiduk blokeeris väga kauneis kostüümides loomade lavafookusse tuleku.

Lõppsõnas T.E.S. Lasteaia esinaine Maie Ilves tänas kõiki kaasaitajaid, eriti õp. A. Lauri ja näidendi autorit H. Leivatit, aga ta tänas juhatuse poolt ka lasteaia juhatajat Helle Arrot ja kasvatajaid hoolika töö eest lasteaias, samuti jõulupuud korraldava toimkonna juhti Kersti Randsalu ja perenaist Reet Medrit, kes hoolitsesid lastele korraldatud peolaua eest, kuna vanemaile pakuti püstijalu kohvi. Lõpuks ta ütles, et kuna praegu on kingituste tegemise aeg,

siis on ka lasteaed saanud Kanada mitmekultuuri-ministeeriumist jõulukingiks toetusena $2.498.

Lasteaed alustab tegevust jälle laupäeval, 7. jaanuaril.

Siis aga alustasid lapsed lauluga „Tere, tere, jõulumees", kuna valvsamad silmad olid märganud oodatud külalist eesruumis. Jõulumees asuski lavale ja lastepere valmistus nooremaist alates kingitusi vastu võtma, kus üheks kingituse osaks oli eestikeelne lasteraamat.

Eestlane mõrvati Rootsis

STOKHOLM (EPL) — Kolmapäeval, 30. novembril leidis üks mees, kes oli oma koeraga jalutuskäigul surnukeha Torshällas, mis on Eskilstuna eeslinn. Surnu asus ühel kallakul Torshälla lüüside lähedal.

Kohalik politsei indentifitseeris surnu Avo Tikasena, 36-aastase eestlasena. Keha oli nii purustatud, et politsei on täiesti kindel, et Avo Tikas on mõrvatud. Mitut erinevat löögiriista on tarvitatud mõrva juures.

Mõrva põhjus on siiani tundmata. Sama päeva õhtul kui Avo Tikas leiti surnult, olid politseil huvitavad jäljed kahe kahtlase isiku suunas.

Neljapäeva hommikul esitas üks Tikase sõber selliseid andmeid politseile, et üks kahtlastest isikutest arreteeriti. See oli 33-aastane Tikase sõber, kes ka mõrva on üles tunnistanud.

Politsei on kindel, et arreteeritu on Tikase mõrvar, kuna tema korteris leiti verine haamer ja verised riided, ning et ta oli esitanud selliseid detaile, mis seob teda mõrvaga. Tapmine oli toimunud äkilises vihahoos pärast alkoholi tarvitamist.

Avo Tikas on mitme aasta jooksul tegelenud pruugitud autode müümisega Eskilstunas. Vastavalt ühe Avo Tikase naabrile sooritati mõni aasta tagasi sissemurd tema korterisse, kusjuures kulda ja juveele 45.000 Rootsi krooni ($7000) väärtuses ära viidi.

Vaipade ja mööbli keemiline puhastus
„Stainguard" hinna sees
Söögituba, elutuba ja koridor
$59.95
Pensionäride kortereile hinnaalandus. Samuti akende pesemine.
Peeter Valing
Tel. 690-4961

Rõõmsaid jõuupühi ja õnnerikast uut aastat!

GM
REIN KOPPEL
CHEVROLET - OLDSMOBILE
ROBERTSON MOTORS LTD.
1555 DANFORTH AVENUE
TORONTO, ONT. M4J 1N7
TELEFON 466-1135

RÕÕMSAID JÕULUPÜHI JA
HEAD UUT AASTAT
soovivad sõpradele ja tuttavatele
JAAN ja ELLET WAIN

RÕÕMSAID JÕULUPÜHI JA
HEAD UUT AASTAT
sugulastele, sõpradele ja tuttavatele soovivad
ALEKSANDER, MARTHA ja
MARY-LIIS RANDSALU

Soovime kõikidele
meie sugulastele ja tuttavatele
häid jõulupühi ja uut aastat!
MARET, VIKTOR, ROBERT ja
ALLAN

VABA EESTLANE
kaks korda nädalas

	Maksab Kanadas:	Väljaspool Kanadat:
Aastas	$51.—	$65.—
Poolaastas	$28.—	$35.—
Veerandaastas	$15.—	$18.—

KIRIPOSTIGA + SAATEKULU

	Kanadas:		Väljaspool Kanadat:
aastas	$56.—	+ $42.—	$47.—
poolaastas	$30.—	+ $21.—	$24.—
veerandaastas	$16.—	+ $10.50	$12.—

VÄLJASPOOL KANADAT ja USA-d:

LENNUPOSTIGA aastas $129.—, poolaastas $67.— ja veerandaastas $35.

Aadressi muudatus 70 centi. Üksiknumbri hind 70 centi

Kanada aadressidele palume märkida „POSTAL CODE" ja USA aadressidele „ZIP CODE"

Pangatshekk või rahakaart kirjutada Free Estonian Publishers nimele.

Tellimine saata:
VABA EESTLANE
1955 Leslie St., Don Mills, Ont. M3B 2M3

Palun mulle saata VABA EESTLANE aastaks / poolaastaks / veerandaastaks — tavalise / kiripostiga alates ..... 19..... Tellimise katteks lisan $..... siinjuures rahas / tshekiga / rahakaardiga. (Raha saata ainult tähtkirjas).

Nimi .....
Aadress .....
.....
.....
.....

Nr. 94

Rõõmsaid jõulupühi ja õnnerikast uut aastat!

TORONTO EESTI ÜHISPANK

EESTI MAJAS, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6

Tel.: 465-4659
465-4650

Parimat pühiks ja uueks aastaks vennasrahvale!

SOOME KARUSNAHAÄRI

FURS BY FINN

191 EGLINTON AVE. EAST, TORONTO M4P 1K1
TEL. 488-1701

Rõõmsaid jõulupühi ja õnnelikku uut aastat vennasrahvale!

SAMPO SAUNA

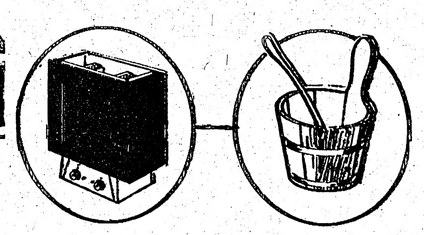

1413 KINGSTON RD., SCARBORO, M1N 1R1
TELEFON 691-2297
BURKS FALLS, HWY 520, ONT.

Ilusaid pühi ja õnnerikast uut aastat sõpradele ja klientidele

soovib

OMA PRESS Ltd.

1955 LESLIE ST., DON MILLS, ONT. — TEL. 444-1084

Parimat pühiks ja uueks aastaks!

R. S. KANE LTD.

MATUSEMAJA

4612 YONGE ST. (Sheppardi lähedal) WILLOWDALE, ONT. M2N 5M9
TEL. 221-1159

RAHULIKKE JÕULUPÜHI JA ÕNNELIKKU UUT AASTAT!

Täname kõiki kliente möödunud aasta eest ja

Kohtume jälle uuel aastal

FINNAIR

1075 Bay Street,
Ste. 520
Toronto, Ont. M5S 2B1
Tel. (416) 927-7400

MONTREAL
625 President
Kennedy Ave. H3A 1K9
Tel. (514) 282-1173

Soovime rõõmsaid jõulupühi ja head uut aastat!

Lilled igaks sündmuseks

PERCY WATERS FLORIST

INC.

445 Danforth Ave. Toronto M4K 1P2 — Telefon 463-1125
Avatud pühapäeviti 9.30—3.30

Parimat pühiks ja uueks aastaks!

YONGE MEMORIALS LTD.

2044 Yonge St., Toronto, Ont. M4S 1Z9
Tel. 487-2147

Kui on süüdatud jõulutuled, tervitame meie oma ärisõpru ja kõiki teisi sõpru soovides kõigile rahurikkaid jõulupühi ja head uut aastat!

SUOMI-AITTA

RIA ja VILHO NASKALI

2031 YONGE STREET, TORONTO M4S 2A2 — TEL. 483-6650

Rõõmsaid jõulupühi ja head uut aastat oma klientidele ja sõpradele soovib

ANVIL JEWELLERY LTD.

GRIMM'S FOODS LTD.

Rõõmsaid jõulupühi ja puhkuserohket uut aastat!

soovib

AQUA-MAR MOTEL

555 N. Riverside Dr., Pompano Beach, Florida 33062
Phone: (305) 943-8800

OMANIKUD OSS JA MAIRE RIISMA

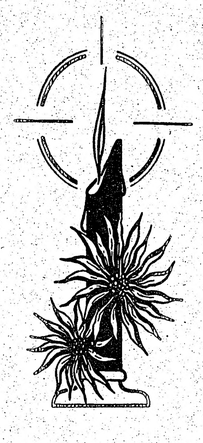

Ja ingel ütles neile: „Ärge kartke! Sest vaata, ma kuulutan teile suurt rõõmu, mis saab osaks kõigele rahvale; sest teile on täna Taaveti linnas sündinud Õnnistegija, kes on Issand Kristus."

Luuka Ev. 2:10, 11

Eesti Ev.-Luteri Usu Peetri Kogudus
ja allorganid

EELK Toronto Vana Andrese Kogudus

Toronto EELK Jakobi Kogudus
Esimene Eesti Ev. Luteriusu Kogudus Hamiltonis

Toronto Kolmainu Eesti Ev.-Luteri Usu Kogudus

Toronto Eesti Ap.-õigeusu Kogudus

Toronto Eesti Baptisti Kogudus

Toronto Eesti Vabakogudus
Ajakiri „Usk ja Elu"

Toronto Eesti Evangeelne Kogudus

Toronto Eesti S. P. Adventkogudus

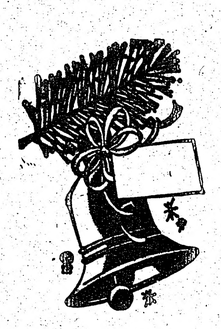

RÕÕMSAID JÕULUPÜHI

JA

HEAD UUT AASTAT!

Eesti Kaubalaevastiku Juhtkonna Koondis Torontos
SOOVIB RÕÕMSAID JÕULUPÜHI JA PÄRITUULEGA UUT AASTAT!

Toronto Eesti Naisselts Inc.

Eesti Kodu Inc.

Eesti Pensionäride Klubi Torontos

Toronto Eesti Selts

Eesti Lauljate Liit Põhja-Ameerikas

Toronto Eesti Segakoor

Toronto Eesti Meeskoor

Toronto Eesti Rahvatantsijate Rühm „Kungla"

Ühing Eesti Suvekodud Jõekäärul

Toronto Eesti Õngitsejate ja Jahimeeste Selts

Soomepoiste Klubi

Toronto Eesti Püssi- ja Püstoliklubi

Lennuväepoiste Klubi

ARMAST

kapt. jur. KARL KOLBRE'i

sündinud 30. augustil 1899 Tormas
surnud 4. detsembril 1983 New Yorgis

mälestavad leinas

LEIDA ZOOBEL abikaasaga
THERESE VUKS
SUGULASED Kodu-Eestis

Päike tõuseb ja vaob,
inimene elab ja kaob.

Mälestame lahkunud

ENDEL KÕKS'i

Esto '84 kujutavkunsti toimkond

LIA HOLMBERG
MARET RASINS
KOIDU VASILA

Armast koguduseliiget

REIN PUMBER'it

mälestab

Õpeta meid meie päevi arvestama!

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS

„Ehatare" ootab jõule

Esimesena külastasid 3. dets. „Ehatare" Põhjala Tütred piparkoogipakikeste ja jõululauludega, eesotsas järgmiste juhtidega: Sandra Rannu, Kalli Hubel, Maimu Nõmmik, Ellen Ruberg, Ingrid Jürman ja Tiina Martjak.

Sandra Rannu esitas „Jõuluvana tuleku", lauldi ühislaule, grupp gaide esitas laulumängu „Taat ära maga". Peale selle esinesid gaidid mõne rahvatantsuga, mis lõppes ühise linnutantsuga ehatarelastega.

Südamlik koosviibimine lõppes küünlavalgusel ühislauluga „Püha öö" ja kohvilauaga noortele.

Siiras tänu teile gaidipere, tulge jälle!

☆

Järgmiseks ilusaks ürituseks oli T. E. Baptisti Koguduse Noortekoori esinemine Charles Kipperi juhatusel reedel, 9. dets. õhtul.

„Ehatare" pere siiras tänu kõigile noortele esinejatele.

Lättemäe metsajõulupuu

Montreali skautlike noorte metsajõulupuu, milline enam kui 25 aastat on peetud Lättemäe laanes jõulu ja kolmekuninga vahel, toimub seekord hiljem, 7. jaanuaril 84!

Lipuheiskamine on kell 1.00 päeval, millele järgnevad talimängud. Kell 4.00 on jõulupuu, kus pühakirja loeb nskm Toomas Altosaar ja jõulukõne peab skm Endel Ruberg.

Kõetud tares pakutakse valgeid ja pruune vorste.

Lund on külluses. Kõik teretulnud!

---

wintario

15. detsembril peetud Wintario loterii loosimisel langesid 100.000-dollarilised peavõidud pileteile nr. 495583, $10.000 võitsid — 476476 ja 712424, $1000 — 84381, $100 — 1703, $10 — 964, $50 segijärjekorras numbrid 091805 ja tasuta piletiraamatu numbrid 94. Nädala müstilise preemiavõidu, $10.000 võitsid numbrid 474671.

Teadaanne

Aeg on saabunud laudkondade seadmiseks ja piletite ostuks SAARLASTE KÜÜNLAPÄEVAPEOLE, mis toimub 4. veebruaril 1984. Et hoiduda hiljem pahandustest ja pettumustest, on soovitav nüüd laudkonnad moodustada ja ka piletid lunastada. Selleks palume helistada — Pilvi Niit, tel. 223-3469.

Saarlaste Ühing Torontos

Üle 400 pensionäride jõulupuul

Möödunud neljapäeval toimus tavakohane Eesti Pensionäride koosviibimine, mis seekord oli jõuluilmeline. Ka Eesti Maja suur saal ilustas jõulupuu ja laudadel põlesid küünlad, kuna taldrikuil olid piparkoogid ja muud suupisted. Üle 400 pensionäri võtsid pühademeeleolulisest sündmusest osa.

Klubi esinaine Frieda Terts oma avasõnas lausus, et tal on heameel näha jälle nii palju kokkutulnuid. Kui vahepeal jäi osavõtjate arv väiksemaks, siis nüüd on saal jälle täis. Ta tegi ka teatavaks järgneva koosviibimise kava ja soovis kõigile head jõulumeeleolu.

Vaimulik osa algas jõululauluga „Ma tulen taevast ülevalt", koraali saatsid „Estonia" orkestri pensionieas olevad mängijad A. Kelderi juhatusel.

Vaimuliku talituse pidas õp. O. Gnadenteich, kes luges jõuluevangeeliumi,

rääkis Jeesuse sünnist, Jumala armastusest inimkonna vastu, luges palve ja õnnistas koosolijaid.

Vaimuliku osa järel pakkusid perenaised kohvi, kuna suupisted olid oma käega laualt võtta.

Järgnes eeskavaline osa. Pensionäride klubi naiskoor laulis Peeter Tammearu juhatusel ja puhkpillide orkestri saatel, keda juhatas A. Kelder. Esiteks „Helisege jõulukellad", „Oh tulge, imet vaadake" (A. Elken), „Jõulud on siiski" (A. Unt- M. Pruuli), koor ja orkester koos „Oh õnnis ja pühalik", sopran Margit Viia laulis P. Tammearu klaverisaatel aaria „Juudas Makabeus'ist", koos koor, orkester ja solist „Karjaste laulu", koor ja orkester koos „Karjased ja ingel", M. Viia laulis „Jõuluunelm" (V. Vink) ja „Särav valgus".

Koor laulis koos orkestriga veel mitmeid tuntud jõululaule, Lõpuks Juta Kübarsepp deklameeris oma luuletuse „Lumised jõulud".

Esinejad, koorijuht, orkestrijuht said teenitud tugeva aplausi osaliseks.

Lõpuks esinaine E. Terts tänas abilisi, perenaisi ja kõiki osavõtjaid, soovides kõigile häid pühi ja head uut aastat.

☆

Järgmine koosviibimine toimub samas 19. jaanuaril, kus esinevad laulukoor ja rahvapilliorkester.

Lennuõnnetused

Avianca Airlines Boeing 747 reaktiivlennuk langes alla ja plahvatas leekidesse mõni kilomeeter enne Madriidi lennuväljale jõudmist. 182 inimest sai surma; imepärasel kombel jäi 7 inimest ellu, neist 4 ühest perekonnast.

65 inimest said surma kui Nigerian Airways Fokker F-28 lennuk langes alla ja süttis leekidesse. 71-st sõitjast 6 jäid ellu, nende hulgas üks ameeriklane ja gaanalasest lendur.

Üks Iberia Airlines Boeing 727 tormas õhkutõusmisel sisse DC-9 reisilennukisse Madriidi lennuväljal. Mõlemad lennukid süttisid põlema, kusjuures 92 inimest said surma. Lennuväljal oli õnnetuse momendil väga tihe udu, mistõttu kohaliku lennuliini lennuk oli sattunud lennuteel valesse sektsiooni. Äsjane lennuõnnetus juhtus kümme päeva pärast seda, kui samas oli Colombian Boeing 747 lennuk purunenud maandumisel miili kaugusel lennuväljast.

Murray E. Newbigging Ltd
Matusebüroo
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad.
M. WAYNE HAMILTON
Funeral Direktor
733 Mount Pleasant Rd., Toronto, Ont. M4S 2N4
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 ● 489-8002

KIRIKUD

Kiiri Sandy viiulil jõululaulu esitamas, klaveril saadab isa Neil Sandy. Foto: Vaba Eestlane

EELK TORONTO VANA ANDRESE KOGUDUS

383 Jarvis St., Toronto, Ont. M5B 2C7

Õpetaja Udo Petersoo

3714 Beechollow Cr.
Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930

kirikus 923-5172

Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

Laupäeval, 24. dets. kell 3 p.l. JÕULUÕHTU JUMALATEENISTUS. Solist sopran Helmi Betlem.

Pühapäeval, 25. dets. kell 12 päeval JÕULUPÜHA JUMALATEENISTUS. Solist sopran Elna Libe. Ingliskeelne JÕULUPÜHA JUMALATEENISTUS kell 9 homm.

Laupäeval, 31. dets. kell 3 p. l. VANAAASTAÕHTU- JUMALATEENISTUS ARMULAUAGA. Solist sopran Tamara Norheim. Teenivad õp. Elmar Pähn ja koguduse õpetaja.

Pühapäeval, 1. jaan. kell 12 päeval UUSAASTA- JUMALATEENISTUS. Solist tenor Georg Soans. Teenib õp. Albert Roost. INGLISKEELNE UUSAASTA- JUMALATEENISTUS kell 1.30 p.l.

Leeriõpetus algab pühapäeval, 8. jaanuaril 1984 pärast jumalateenistust. Leeriõpilasi palutakse registreerida koguduse õpetajale.

Pühapäevakool igal pühapäeval JUMALATEENISTUSE ajal.

Leerieelsed iga kella 11-kümnese JUMALATEENSTUSE ajal.

Piiblitunnid tund aega iga enne kella 4-jast JUMALATEENISTUST.

Koguduse segakoori harjutused toimuvad igal esmaspäeval kell 7 õhtul kiriku saalis.

Õpetaja kõnetunnid kiriku kantseleis teisipäeviti 6—8, neljapäeviti 2—3 ja pärast jumalateenistusi.

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS

Kirik: Redeemer Luteri kirik
(Bloor ja Indian Rd.)
Õp. T. Nõmmik, 501 Davisville Ave., Toronto M4S 1J2.
Tel. 483-2478 ja 1-527-0410

JÕULULAUPÄEVAL, 24. dets. kaks teenistust:

Kell 15.00 (3. p.l.) LITURGILINE JÕULUTEENISTUS TORONTOS REDEEMERI KIRIKUS. Teenib koguduse õpetaja, solist Kadri Nõmmik, orelil L. Pilt. Laululehed.

Samal ajal jõuluteenistus VIRGINIA UNITED kirikus (Hwy 48 and Royal Beach Rd). Teenib stud. I. Järve, orelil E. Welin. Laululehed.

I. Jõulupühal kell 11.00 Jõuluteenistus Ehatares. Teenib koguduse õpetaja. Laululehed.

Laupäeval, 31. detsembril kell 17.00 VANAAASTA-JUMALATEENISTUS armulauaga.

ÕPETAJA KÕNETUNNID: igal neljapäeval kell 18.00—19.90 omas kodus, 501 Davisville Ave., Torontos. Igal esmaspäeval kell 18.00—19.30 Hamiltoni kiriklas, 3 Mapleside Ave., Hamilton, tel. 527-0410.

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS

Immanueli kirik,
21 Swanwick Ave.
Jutlustaja Allan Laur,
72 Appleby Cres.
Markham, Ont. L3R 4L2
Tel. 477-6248

Laupäeval, 24. detsembril kell 4 p.l. JÕULUÕHTUJUMALATEENISTUS. Jõuluevangeelium ja jõululaulud.

Kõneleb Allan Laur. Laulavad Leesmendi noored.

Pühapäeval, 25. detsembril kell 3 p.l. JÕULUJUMALATEENISTUS Kõneleb Allan Laur. Solist Vilma Krabi.

Kell 6.15 õhtul ingliskeelne JUMALATEENISTUS. Kõneleb T. Rüdmik.

Laupäeval, 31. detsembril kell 7.30 õhtul. VANA-AASTAÕHTU EMMANUELIS. Koosviibimine kohvilauas. Kavas tunnistused, lauluettekandeid, valguspildid ja jutlus.

ESIMENE EESTI EV. LUTH. KOGUDUS HAMILTONIS

Kirik: 18 Victoria Ave. S.
Hamilton, Ont. L8N 2S6
Õpetaja T. Nõmmik,
3 Mapleside Ave. Hamilton Ont. L8P 3Y4, tel. 527-0410.

JÕULULAUPÄEVAL 24. detsembril kaks jõuluteenistust:

Kell 13.00 jõuluteenistus KITCHENER-WATERLOOS, St. John'i kirikus, 22 Willow St. Waterloo. Teenib diak. kand K. Kimmel, orelil I. Conrad. Laululehed.

Samal päeval kell 17.15 JÕULUÕHTU LITURGILINE JÕULUTEENISTUS HAMILTONIS, Grace Lutheran kirikus, Main St. W, and Cline, Hamilton. Jutlustab piiskop K. Raudsepp, liturgias koguduse õpetaja. Esineb H.E.S. Segakoor ja segakvartett Eerik Purje juhatusel. Viiulil Marja-Leena Roos, orelil E. Rammo. Laululehed.

Vana-aasta jumalateenistus armulauaga reedel, 30. dets. kell 18.30 Hamiltonis. Teenib koguduse õpetaja. Solist Johannes Kruusel, orelil Norman I. Reintamm. Laululehed.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS

883 Broadview Ave.
Tel. 465-0639

Pastor K. Raid
36 Bards Walkway,
Willowdale, Ont. M2J 4T9
Tel. 499-6488

„VABADUSE KUULUTUSE"

raadiosaated igal pühapäeval kell 3 p.l. WHLD 1270 kc.

Laupäeval, 24. dets. kell 5.00 õ. JÕULULAUPÄEVA JUMALATEENISTUS KÜÜNLAVALGUSEL, kõneleb K. Raid, noortekoor „Päike" V. Puu — viiul.

Pühapäeval, 25. dets. kell 11.00 homm. JÕULUJUMALATEENISTUS, kõnelevad G. Tammo ja V. Krabi, segakoor.

Kell 6. õ. JÕULULAULUDE-ÕHTU KÜÜNLAVALGUSEL, koorid, solistid, juhatab Ch. Kipper.

Laupäeval, 31. detsembril kell 8 õhtul PEREKONNAÕHTU, õhtusöök, mitmekesine kava.

Kell 11 õhtul AASTAVAHETUSEPALVUS, kõneleb A. Tammo, Solist A. Kaups.

Pühapäeval 1. jaanuaril, kell 11 hommikul, UUS-AASTA JUMALATEENISTUS, kõneleb K. Raid, meeskoor. Issanda surma mälestamine.

Kell 6 õhtul vaimulike koolide õpilaste õhtu, V. Puu j.t., Senta-Imbi-Anne trio.

TORONTO EESTI AP.-ÕIGEUSU KOGUDUS

R R 5, Orangeville, Ontario
Praost E. Lepik
Tel. 1-519-941-4309

JÕULUJUMALATEENISTUS peetakse jõululaupäeval kell 2 p.l. Peetri kirikus. Teenib praost E. Lepik. Laulab koguduse laulukoor G. Raagi juhatusel. Solist Linda Järvalt. Orelil dr. R. Toi. Laululehed.

UUSAASTA- JUMALATEENISTUS toimub pühapäeval, 1. jaan. kell 2 p.l. Peetri kirikus. Teenib ja jutlustab praost E. Lepik Laulab koguduse laulukoor G. Raagi juhatusel. Laululehed.

EELK PEETRI KOGUDUS

817 Mt. Pleasant Rd. Toronto
Ont. M4P 2L1
Praost Andres Taul. Tel. 483-4103
Tel. kirikus 483-5847
Õpetaja Edgar Heinsoo
Tel. kodus 283-9387,
kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

JÕULUJUMALATEENISTUSED

Laup., 24. dets.: 1. teenistus kell 12 p., esinevad pühapäevakooli ja leerieelsed noored Margit Viia juhatusel; 2. teenistus kell 4 p.l. — laulab koguduse noortekoor „Lootus"; 3. teenistus kell 6 p.l. — solist Estra Väli ja CANTATE DOMINO.

Pühap., 25. dets. JÕULUPÜHA JUMALATEENISTUS kell 11 hommikul.

VANA-AASTAÕHTU JUMALATEENISTUS 31. dets. kell 6 p.l., armulaud, solist Helmi Betlem.

Pühap., 1. jaan. JUMALATEENISTUS kell 11 homm., jutlustab õp. E. Heinsoo, solist Avo Kittask.

25. dets. ja 1. jaan. jäävad ära ingliskeelsed jumalateenistused, pühapäevakool ja piiblitunnid.

Ingliskeelsed JUMALATEENISTUSED igal pühapäeval 9.30 homm. Pühapäevakool igal pühapäeval JUMALATEENISTUSEGA samaaegselt.

Piiblitunnid igal pühapäeval kell 10.00.

KOGUDUSE KANTSELEI on avatud teisipäeviti 10—6-ni, neljapäeviti 12—3 p.l.

ÕPETAJA KÕNETUNNID kolmapäeviti 9.30—12, neljapäeviti 6—8 õhtul kiriku kantseleis.

TORONTO EESTI VABAKOGUDUS

562 Jones Ave., Toronto, Ont.
Jutlustaja E. Saraoja
20 Thorncliffe Ave.
Toronto, Ont. M4K 1V5
Tel. 463-6223

Kolmap., 21. dets. kell 7.30 õ. piibli-palvetund ainel: Suure viletsuse aja teine pool.

Laup., 24. dets, kell 4. p.l. jõuluõhtu JUMALATEENISTUS. Teenivad H. Sepp ja E. Saraoja. Laulu-ettekandeid.

Pühap., 25. dets. kell 11 homm. JÕULU-JUMALATEENISTUS. Teenivad A. Ehasoo ja E. Saraoja. Laulab naisansambel.

TORONTO KOLMAINU EESTI EV.-LUT. USU KOGUDUS

Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto (Sherbourne'i allmaa jaam on kiriku kõrval).
Õpetaja O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd.,
Scarborough, Ont.
Telefon 698-7977 või 766-7853
Kantseleis, telefon 921-9417

Jõuluõhtu JUMALATEENISTUS on 24. dets. kell 4 p.l.

Vana-aasta JUMALATEENISTUS armulauaga on 31. dets. kell 4 p.l.

ÕPETAJA KÕNETUNNID on iga kuu teisel esmaspäeval kella 6—8 kiriku kantseleis.

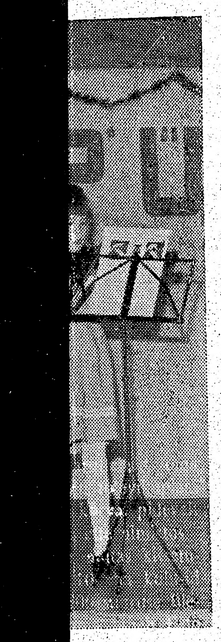

b isa Neil Sandy.
o: Vaba Eestlane

RI KOGUDUS

nt Rd. Toronto
4P 2L1
aul. Tel. 483-4103
us 483-5847
gar Heinsoo
s 283-9387,
483-6848
Roman Toi

TEENISTUSED

: 1. teenistus kell
pühapäevakooli ja
d Margit Viia ju-
stus kell 4 p.l. —
noortekoor ,,Loo-
s kell 6 p.l. — so-
a CANTATE DO-

ets. JÕULUPÜHA
STUS kell 11 hom-

HTU JUMALA-
dets. kell 6 p.l.,
Helmi Betlem.

n. JUMALATEE-
homm., jutlustab
solist Avo Kittask.

jaan. jäävad ära
jumalateenistused,
a piiblitunnid.

JUMALATEENIS-
apäeval 9.30 homm.
igal pühapäeval
STUSEGA sama-

al pühapäeval kell

NTSELEI on ava-
10—6-ni, neljapäe-

ÕNETUNNID kol-
12, neljapäeviti 6—
ntseleis.

TO EESTI
OGUDUS
., Toronto, Ont.
E. Saraoja
cliffe Ave.
nt. M4K 1V5
63-6223

dets. kell 7.30 õ.
ainel: Suure vilet-
ool.
, kell 4. p.l. jõulu-
EENISTUS. Teeni-
D. Saraoja. Laulu-

ts. kell 11 homm.
TEENISTUS. Tee-
ja E. Saraoja.
mbel.

LMAINU EESTI
SU KOGUDUS

herbourne St.,
ourne'i allmaa
riku kõrval).
Gnadenteich
gbrook Rd.,

ugh, Ont.
77 või 766-7853
elefon 921-9417

MALATEENISTUS
4 p.l.

MALATEENISTUS
1. dets. kell 4 p.l.

NETUNNID on iga
späeval kella 6—8

SAARLASTE ÜHING

MULKIDE SELTS

HIIDLASTE SELTS

PÄRNUMAALASTE SELTS

LÄÄNLASTE SELTS

JÄRVALASTE KOONDIS

RITMIKA

Moodsa rütmilise võimlemise klubi

RITMIKA

Annely Riga — Tel. 224-1674

Siina Kasekamp — Tel. 222-5751

A/S Toronto Eesti Maja

958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6

- ★ Eesti Maja on eesti organisatsioonide koduks
- ★ Eesti Maja on eesti ürituste ja pidude õigeks kohaks
- ★ Sobivad ruumid koosolekuteks, pidudeks, ballideks
- ★ Köögi ja nõude kasutamise võimalus
- ★ Kui vajate koosolekuruumi või peosaali helistage

Tel. (416) 461-7963
(416) 466-6237 õhtuti

Rõõmsaid jõulupühi ja head uut aastat!

THE SCANDINAVIAN SHOPPE
235 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N2
Tel. 469-3886

Omanikud eestlased

Rõõmsaid jõulupühi ja head uut aastat meie eestlastest klientidele!

MAIN MEATS

25 Main St. North, Brampton, Ont.
Tel. 451-5692

Omanik PEKKA LITMOLA

GROVE FLORIST

269 Danforth Ave., Toronto M4K 1N2
Telefon 463-4201, õhtuti 469-2654

Saadame lilli Torontos ja üle terve maailma

Rõõmsaid jõulupühi ja head uut aastat!

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave.
Toronto, Ont.
M4K 1N8

Tel. 466-1951 või 466-1502

Värsked ja esmaklassilised lilled igaks sündmuseks.
Kunstkäsitöid kinkideks: ehted, merevaik, nahatööd, puunikerdused, keraamika.
Räägitakse eesti, läti ja inglise keelt.

Detsembris avatud neljapäeviti kuni kella 8 õhtul.

RÕÕMSAID JÕULUPÜHI
JA
HEAD UUT AASTAT!

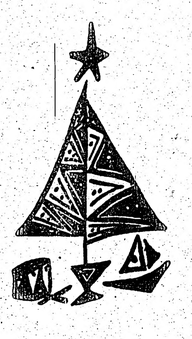

MURRAY E. NEWBIGGING
MATUSEBÜROO

M. Wayne Hamilton
Funeral Director

733 Mount Pleasant Rd. Toronto, Ont. M4S 2N4
(lõunapool Eglintoni)

Helistada tel. 489-8811 — 489-8002

RÕÕMSAID JÕULUPÜHI
JA
HEAD UUT AASTAT!

Richards & Howe
Limited 486-1650 Realtor

1650 Yonge St.
Toronto, Ontario M4T 2A2

Telefon 486-1650
Telex 06-218083

R. VAREP
President

ELMAR TAMMISTO

GARDENING SERVICE

137 Holmes Avenue, Willowdale, Ontario M2M 4M5
Telefon 222-3446

JOHANNES JÄRVALT, B.A.Sc. LL.B.

TEI MAR
HOME IMPROVEMENT CO.

ERIC RANTALA

Tel. kontoris 839-6100 — kodus 839-5798
1426 Old Forest Rd., Pickering, Ont. L1V 1N7

Rõõmsaid jõulupühi, head uut aastat!

MANIVALDE WOODWORKING

Mani ja Daisy Aesma

ESTOFIX

tervitab oma kliente jõulude puhul.

Tegeleme nii sisemiste kui väliste remonttöödega.

Tel. Torontos — Tõnu Naelapea 461-1967
Collingwoodis — Peeter Villmann (705) 445-8100

PEAMURDMIST PÜHADEKS

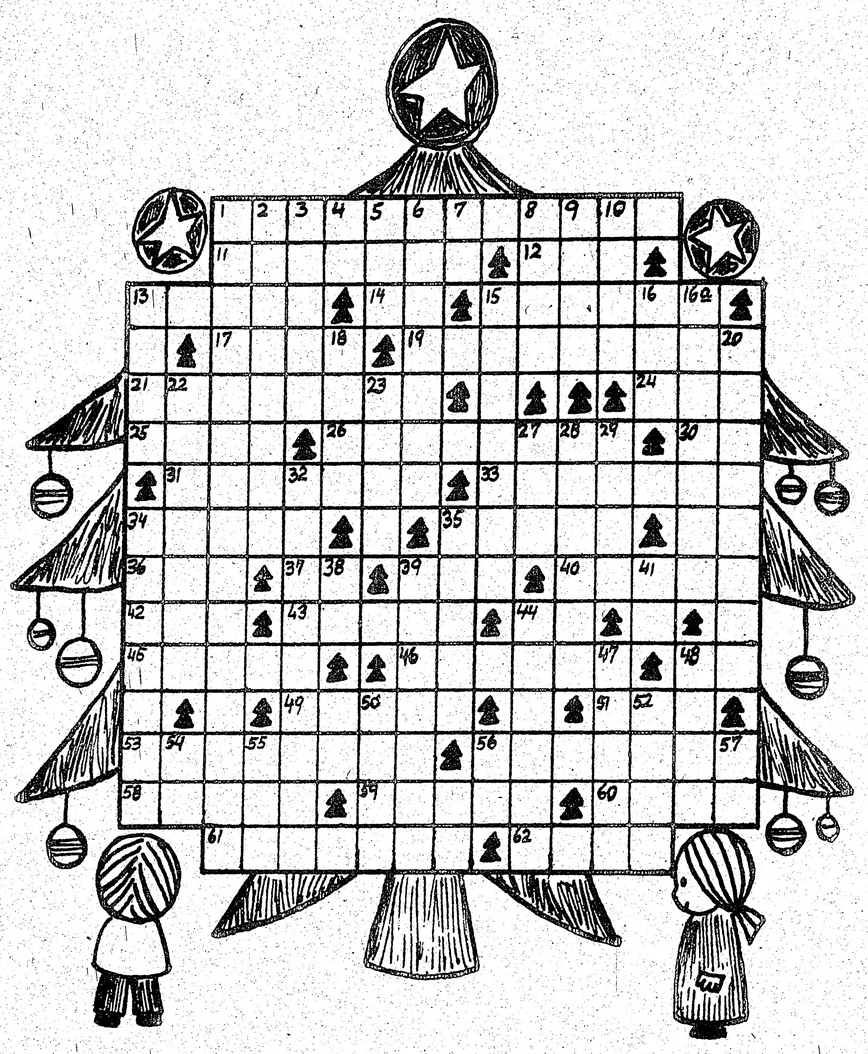

Põikread: 1. Pühadetoit, 11. Nendel lamas jõululaps oma sünnikohas, 12. Inglise naisenime lühend, 13. Soome lahte suubuv jõgi Venemaal, 15. Vana-Rooma filosoof, kirjanik ja riigimees, 17. Hispaania-prantsuse helilooja, 19. Salapolitseinik, 21. Mitte omamaalasel, 24. ... Lanka — riik Aasias, 25. Proua — ühes võõrkeeles, 26. Sugulased, 30. Hüüatus, 31. Rootsi kunstnik, 33. Hääleliik, 34. Lõpp paljude Saksa linnade nimedes, 35. Hakkame .... minema — populaarne koorilaul, 36. Tegelane tuntud sõjaromaanis, 39. Sinu, 40. Täistopitud loom või lind, 42. Omaaegne eliitkoor Eestis, 43. Popularsete operettide looja, 44. Sinu, 45. Korsika patrioot ja vabadusvõitleja 18. sajandil, 46. Raudteejaam Tallinn—Narva liinil, 49. Ebajumalakuju, 51. Jõululaulu „Valgeid lumehelbeid" viisistanud eesti helilooja, 53. Keemiline element, metall, 56. Prantsuse jõululaul, 58. Kinnitusvahend, 59. Siga, 60. Omaaegne eesti lennuühing, 61. Jumalaema nimetus katoliiklastel, 62. Beethoveni sünnilinn.

Püstread: 1. Pühadehooajal esitatav suurem helitöö, 2. Eesti ooperilauljatar, eesnimi ja nimi, 3. Eesti teater, 4. Artikkel prantsuse keeles, 5. Peenike karv, 6. Vennaksolemine, 8. Kuulus saksa admiral, 9. Soomusmasin, 10. Uskumatut juhust, 13. Teatud vedelik inimkehas, 15. Omaaegne popupulaarne tantsuorkestrijuht Eestis, 16. Sama mis do-diees (muusikas), 16a. Antiseptiline ravim, käändevormis, 18. Endine fotoateljee Tallinnas, 20. Pagaritoode, 22. Urisema, 23. Enese, 27. Jaatus, 28. Kavakindel arendamine, 29. Muinaslooline Kartaago linna asutaja, 32. Kuulmekivid kõrvas, 34. Kahtleja, 35. Kirsiliik, 38. Noot, 39. Juutide suur kuningas, 41. Jõgi Itaalias, 44. Saksa kergejõustiklane, hõbemedalimees 1500 m jooksus viimastel olümpiamängudel, 47. Põlev gaas, 48. Valetaja — inglise keeles, 50. USA kettaheitja, 1936. a. olümpiamängudel teise koha võitja, 52. Lahti, avatud — inglise keeles, 54. Kaksikkonsonant, 55. Tera, 56. Tähed kirja lõpus, 57. Eitav sõna ühes võõrkeeles.

RISTSÕNA NR. 1174 LAHENDUS

Põikread: 4. Capri, 7. Kaval, 9. Edasi, 11. Birk, 12. Eule, 13. Kast, 14. Õnnetu, 16. Vaste, 17. Vari, 18. Reede, 20. Kark, 23. Laval, 26. Meetod, 29. Egas, 30. Ares, 31. Avar, 32. Taara, 33. Nurin, 34. Aktus.

Püstread: 1. Kalk, 2. Areen, 3. Tabas, 4. Carter, 5. Idun, 6. Aseta, 8. Vist, 10. Alev, 13. Kalam, 14. Õiend, 15. Urgas, 19. Elevus, 21. Reaal, 22. Kera, 24. Agar, 25. Varia, 27. Tera, 28. Osaka, 31. Anub.

Minu sooviks oleks, et rõõmusõnum „Au olgu Jumalale kõrges ja maa peal rahu inimeste seas, kelledest temal on hea meel" kõlaks ka nüüd nagu Petlemmas ning tooks pühade ajal rahu ja armastust kõigile.

Ma soovin samuti, et JEESUSLAPS õnnistaks teid ja teie perekondi ning juhiks teid uude aastasse.

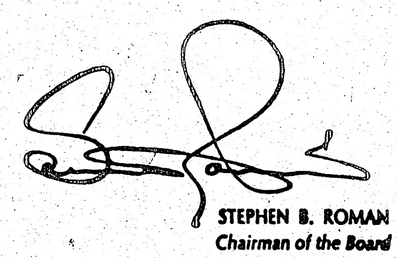

STEPHEN B. ROMAN
Chairman of the Board

DENISON MINES LIMITED
TORONTO, CANADA

Rõõmsaid jõulupühi ja õnnerikast uut aastat!

EESTI MAJANDUSKLUBI KANADAS

Rõõmsaid jõule ja head uut aastat!

H. LATER & Co. Ltd.
INSURANCE BROKERS

Rõõmsaid pühi ja õnnelikku uut aastat!

Suitsutatud angerjad, lõhe ja heeringad

EXCLUSIVE DELICATESSEN CO.
43 Mulock Ave., Toronto, Ont.
Telefon 766-6007
Keith Jackson

TIP TOP AUTO COLLISION
3323 Danforth Ave., Toronto,
Ont. M1L 1C5 ● Telefon 699-6976
JOSE MORILLO

NORTHRAND FOODS LTD.
10144 Weston Rd. R.R.2. Woodbridge, Ont.
Tel. 832-2234

TIMBERLINE NURSERIES and LANDSCAPING LTD.
26 Ferndale Dr., Barrie, Ont. (Hwy 90 & 400)
Tel. 705-726-2951

Flowers by Lia — Lilleäri – lõikelilled, potililled, lillekimbud jm.

Külastage meie äri ja kasvuhoonet teel suvilasse. Tasuta nõuanne kodukeskkonna kaunistamiseks.

Omanikud LIA ja ERIK HESS

EHATARE
EESTI ABISTAMISKOMITEE KANADAS

Rõõmsaid jõulupühi
õnne uueks aastaks!

BALTIC BREAD PRODUCTS LTD.

198-200 GIBSON AVE., HAMILTON, ONT. L8L 6K1

Rõõmsaid jõulupühi,
õnnerikast uut aastat!

Viking BAKERY

A. Tralla & Sons Ltd.

32 Advance Road, Toronto, Ont. M8Z 2T4

Telefon (416) 239-3031

Rõõmsaid jõulupühi ja head uut aastat meie klientidele!

TORONTON SUOMALAINEN OSUUSPANKKI

(TORONTO SOOME ÜHISPANK)

191 EGLINTON AVENUE EAST, TORONTO, M4P 1K1

TELEFON 486-1533

Rõõmsaid jõulupühi ja head uut aastat
toredate talvelõbudega!

DEVIL's ELBOW SKIRESORT

BETHANY, ONTARIO

L0A 1A0

RÕÕMSAID JÕULE
JA
ÕNNERIKAST UUT AASTAT!

EXPORT TOOL & WELDING CO. LTD.

5 BRYDON DR., REXDALE, ONT. M9W 4M7

TELEFON 743-7100

PAUL KRIISA

TECHNOGRAPH

Div. of Heino Kasak Enterprises Ltd.

356 McRae Dr., Toronto, Ont. M4G 1T5

SILKSCREEN PRINTING SUPPLIES

Rõõmsaid jõulupühi ja õnnerikast uut aastat!

TAARA NURSING HOME

26 PETER ST. N., PORT CREDIT, ONTARIO L5H 2G7

G. & N. Bajin

Tel. 278-2213

Soovime vennasrahvale rõõmsaid jõulupühi ja õnnerikast uut aastat!

THE FINNISH PLACE TORONTO

THE FINNISH PLACE

5463 Yonge St. Willowdale — Finchi lähedal
Telefon 222-7575

JÕULUD ON LÄHEDAL! Kui lähete tegema jõuluposte, siis külastage esimeseks meid.
Meil on kvaliteetsed kaubad. ★ MADE IN FINLAND ★
Klaaskaubad, ehted, küünlad, küünlajalad, laudlinad, servietid, heliplaadid, jõuludekoratsioonid, NOKIA talvesaapad ja kummisaapad, meestele, naistele ja lastele.

IGASUGUSEID DELIKATESSE JA PAGARISAADUSI
Tellimised jõulusingile, -vorstile ja muule anda varakult

Avatud alates 1. dets. iga päev 9–9, laup. 9–5, jõululaup. 8–2.

Rõõmsaid jõulupühi ja head uut aastat!

ARTISTIC WOODWORK CO. LIMITED.

SPORT

Eesti kergejõustik 1983

MEHED

100 m K. Bobrovskihh 10,3 (Rekord V. Kirilenko, 1970 a.)
200 m G. Organov 20,7 (rekord 1983)
400 m A. Ojastu 46,5 (rekord 1983)
800 m T. Mägi 1.48,1 (R. Tölp 1.47,7 1961)
1500 m E. Sellik 3.43,5 (M. Vilt 3.39,0, 1966)
5000 m R. Valdmaa 13.48,5 (E. Sellik 13.17,2, 1976)
10 000 m T. Turb 28.21,3 (E. Sellik 27.40,6, 1978)
Maraton V. Sudemäe 2:18.09 (rekord 1983)
110 m tj. T. Kaukis 14,0 (K. Jurkatamm 13,8 1968)
400 m tj. J. Lehtsi 52,2 (R. Tõru 50,7, 1977)
3000 m t. M. Uusmaa 8.31,2 (I. Ruus 8,29,6, 1971)
20 km kõnd V. Matvejev 1:27.30 (V. Matvejev 1:23,26 1982)
Kõrgushüpe T. Valgepea 2.25 (rekord, 1983)
Teivashüpe R. Sokk 5.32 (R. Lindal 5.36, 1977)
Kaugushüpe Ü. Uiitmäe 7.63 (T. Lepik 8.09, 1968)
Kolmikhüpe J. Uudmäe 17.10 (J. Uudmäe 17.35, 1980)
Kuulitõuge H. Sild 19.38 (H. Sild 20.53, 1979)
Kettaheide K. Küüv 62.08 (K. Külv 65.34, 1981)
Vasaraheide A. Petrov 71.68 (K. Laansalu 75.20, 1980)
Odavise H. Puuste 94.20 (rekord, 1983)
10-võistl. T. Pahker 8002 (T. Kaukis 8141, 1980)

NAISED

100 m T. Loov 12,0 (Rekord L. Härsing 11,6, 1961)
200 m T. Loov 24,5 (A. Alliksoo 24,2, 1979)
400 m I. Batenkov 55,4 (L. Erik 54,1, 1968)
800 m K. Rehemaa 2.06,9 (R. Ruus 2.02,1, 1972)
1500 m I. Kukk 4.14,8 (I. Kukk 4.14,1, 1981)
3000 m I. Kukk 9.00,6 (rekord, 1983)
100 m tj. S. Oja 13,3 (rekord, 1979)
400 m tj. O. Petuhhova 59,9 (E. Külvand 59,9, 1978)
Kõrgushüpe M. Kibus 1.85 (S. Oja 1.85, 1978)
Kaugushüpe S. Oja 6.29 (K. Berendsen 6.31, 1979)
Kuulitõuge H. Parts 16.79 (V. Minina 18.03, 1980)
Kettaheide E. Kubi 64.44 (rekord, 1983)
Odavise R. Kadarik 60.80 (rekord, 1983)
7-võistl. S. Oja 5975 (S. Oja 6156, 1982)

N. Liit lahkub ka Viinist

VIIN — N. Liit on ähvardanud lõpetada kümme aastat kestnud Ida-Lääne vahel peetud vastastikuse relvajõudude vähendamise läbirääkimised kättemaksuks USA uute rakettide paigutamise pärast Lääne-Euroopasse. Sellekohane otsus tehtavat diplomaatide arvates eeloleval Varssavi riikide välisministrite kohtumisel.

Kohtumised Viinis algasid 1973. a. jaanuaris ja on kestnud pidevalt siiani, väljaarvatud jõulupühad, kevadised ja suvised vaheajad. Läbirääkimistest on võtnud osa 19 riiki.

Kümne aasta jooksul pole siiski ühtki kokkulepet saavutatud ja diplomaadid ütlevad, et pole ette näha ka mingisugust edu tulevikus.

Sellepärast kui N. Liit lõpetab need läbirääkimised juba lõpetatud Genfi läbirääkimistega, pole sel mingit diplomaatilist tähendust.

See võiks siiski olla märgiks Ida-Lääne vaheliste suhete halvenemisest.

N. Liit on alati olnud nende läbirääkimiste vastu, aga nad said kaasosalisteks kui detenteprotsess oli oma tipul 1970-ndail aastail. N. Liidu sõjavägi on alati olnud totaalselt vastu igasugusele relvastuse vähendamisele, piiramisele, aga eriti veel mingisugusele vastaste kontrollivõimalustele, milleta ükski kokkulepe pole võimalik NATO poolel.

MALE

Eesti-leedu malevõistlus

Eesti Maleklubi Torontos saavutas kokkuleppe Toronto leedulaste maleklubiga ja ühiselt korraldatakse Paul Kerese sünnipäeva puhul (7. jaan.) 8. jaanuril meeskondlik võistlus 16 laual. Võistlus toimub Leedu Majas, 1573 Bloor St. W. ja algab kell 12.00 päeval.

Võistlus peaks kujunema väga pinevaks, ka pealtvaatajail ei lähe igavaks. Võistlus toimub kahes ringis, iga mängija peab võistlema sama vastasega kaks korda, mängides kordamööda valgete ja mustade malenditega.

Murdmaasuusatamise võistlushooaeg algas

Möödunud laupäeval, 10. dets. peeti Reit-im-Winkle'is Lääne-Saksamaal esimene maailmakarikavõistlus 15 km distantsil. Tuntud vene suusataja Nikolai Simjatov võitis. Kanada parim suusataja Pierre Harvey tuli hinnatavalt 21-ks ja ainukese teise mehena Kanada meeskonnas Euroopas viibiv soome päritoluga Reino Keski-Salmi tuli kaks korda kukkudes 74-ks.

☆

Samal nädalalõpul peeti esimesed võistlused ka Põhja-Ameerikas. Need toimusid Põhja-Ameerika sarjas Sault Ste. Maries, Ontarios. Laupäeval tuli meie Robert Vellend 10 km-s viiendaks ja pühapäeval 15 km-s neljandaks. Mõlemal päeval võitis ameeriklane Bill Spencer Alaskast. Laupäeval oli esimese ja viienda koha vahe 19 sek! (Esikoht 33.40, viies koht 33.59!) Osa võtsd ka mitmed norralased.

Võrkpalli Austraaliast

Austraalia Võrkpalli Liidu võistluste seerias on tänavu Adelaide „Spordiring Estonia" mänginud vahelduva eduga. Spordiringil on vahest „võistlustules" kuni kaheksa võistkonda. Nende esimeses mängis kaasa ainult kolm eestlast: Hillar Ranniko (kapten), Raol Tuul ja Andres Lomp. Varematest mängijatest on saanud tunnustust Indra Renipuu, Ingrid Randva, Doug Vainsaar ja Tony Naar. Mainituist Vainsaar mängib nüüd „Canberra" koosseisus ja Naar on „Northern Aurora" treeneriks. Rein Valling ja Toivo Puusepp kuuluvad „SISU" koosseisu.

1982. a. septembris Peruus toimunud naiste võrkpalli maailmameistrivõistlusel 12-dale kohale tulnud Austraalia naiskonnas oli kaks „Spordiring Estonia" mängijat, üks neist eelpool nimetatud Randva. Samal aastal oktoobris Argentiinas meeste võrkpalli MM-võistlusel olid Austraalia meeskonnas „estoonlased" Ranniko, Tuul ja Lomp.

Juho Loovert, kes veel 1980 oli tuntud mängijate hulgas, on nüüd Liidu sekretär ja laekur ning tippreferii võistlustel.

Kas oleks võimalik häid mängijaid koondada võistkonda, et tulla ESTO '84 Spordimängudele Torontos?

erk

Balti suusavõistlused Devil's Elbows

Sel talvel on Balti suusavõistluste korraldamise kord jälle eestlaste käes.

Devil's Elbow omanikud on andnud lahkelt loa oma maa-ala kasutada 4. ja 5. veebruari nädalalõpul. Võistlused toimuvad nii mäe- kui murdmaasuusatamises ja on ühtlasi Eesti meistrivõistlusteks Eesti Päevade raamides. Täpse kava avaldame uue aasta algul.

Kalevi Suusaklubi Juhatus.

Theo Vellend, Kalevi Suusaklubi uus esimees murdmaasuusatamisel

PARIM JÕULUKINK

TELLIMISKUPONG:

Nimi .....

Aadress .....

.....

Palun saata jõulukingina VABA EESTLANE 1 aastaks/½ aastaks
Lisan $..... Hinnad lk. 3

Kinkija nimi ja aadress:

.....

.....

.....

PARIMAT PÜHIKS
JA
UUEKS AASTAKS!

Pagari- ja kondiitrisaadused, delikatessid, shokolaadid ja maiustused

SUUR VALIK LIHASAADUSI JA JUUSTE. TORDID PIDULIKKUDEKS SÜNDMUSTEKS. 80-ISTMELINE KOHVIK.

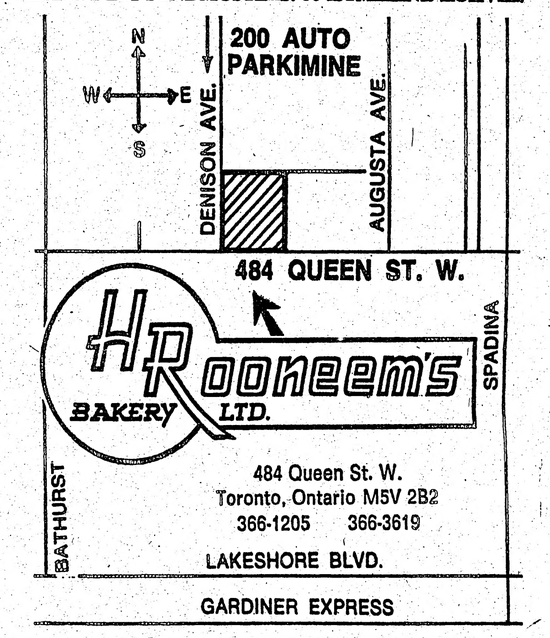

Kummelite suvi

Aili Helm

Pühendatud kodumaa noortele

3.

Väike vastastikune nimenöökamine unustati aga õige pea, mõlemad noored olid väga avarate huvidega, neil oli juttu palju ja see oli alati lõbus. Ometi piirdus nende suhtlemine ainult hommikuste kooliminekutega, ah jaa, kord olid nad olnud ka koos ühel kooli tantsupeol. Nende sõprus oli aga õhkõrn ja kerge ning oli lausa tore, et keegi ei kippunud seda laiali puhuma ega raskeks tegema. Kevadiste eksamite tõttu jäid kohtamised hõredamaks, suvi lahutas aga noored hoopis: Rutt läks taadiga kuhugi maale, Ahti aga õpilasmalevasse tööteenistusse.

Sügisel kohtusid nad sellessamas trollipeatuses jälle. Noormees oli abiturient ja tütarlaps — ah, varsakene oli muutunud uhkeks ja toredaks säluks — Rutt oli kena neiu. Peale ilusate ripsmete oli tal nüüd erakordne naeratus, mis ühe suunurga nagu pisut kõrgemale kergitas teisest ja tekitas pisikese lohu põses...

Lennumasina raske ja tume urin jätkus. Väljas hakkas vist valgeks minema. Ahti sulges silmad uuesti, ise teadmata, et ta näol võttis koha õnnelik naeratus. Neid meenutusi oli hea jätkata, eriti suvest pärast seda, kui ta oli kooli lõpetanud. Oli olnud ilus suvi, soe ja päiksepaisteline. Summ, see metsmesilane, oli ei tea kust võtnud või saanud imelise maheda hääle, nii maheda, et usu või tõesti, et sumisebki.

Nad olid kogu Tallinna ümbruse kahekesi läbi jalutanud; ja andis lausa imestada, kui palju rohkem võis näha nelja kui kahe oma silmaga. Oli lilli, mida iial enne ei olnud nähtud ja mis ometi alati siinsamas olid õitsenud. Linnud, kes varem nokkagi ei olnud paotanud, siristasid ja vilistasid nüüd imetabalisi viise. Õhk lausa helises — ah, mis ta helises, peaasjalikult ta ikka sumises! Küllap see kõik pidi imepärane olema ka Ruti meelest... Ta oli imetlenud kummelite kummalist lopsakust ja hüüdnud:

„Taevake, kui suured, nagu gerberad!

Linna tagasi sõitnud olid nad alati ilusa kummelipahmakaga, sest Rutt kinnitas, et need seisvat vaasis ilusad ja värsked hästi kaua. — Ja praegu, ja praegu, põrisesid lennukimootorid — kus oled sa Rutt praegu?

Rutt oli Ahti kord kaasa võtnud ja oma taadile näha viinud. Vastupidigi oli see seiklus-enda tasunud — Ruti taat oli üsna omamoodi mees, kellega sõprus oli siginenud juba esimesest sõnast. Jutud jooksid sorinal, taadil olid niisugused vähevõitu vigurijutud ja Ahtil mulje, et ta seda meest küll juba väga ammugi on tundnud. Oli taadil raamatuidki; ise ta ütles nende kohta poolnaljaks — või ehk tõepoolest? — halvasti, aga kõik need, mis ta lugemiseks oli andnud, olid huvitavad ja head raamatud, ikka enamasti asjust, mida koolis koguni ei olnud õpetatud.

Ükskord läksid nad Pirita jõekääru ääres vaidlema oma silmade värvi pärast. „Sa oled liiga pikk, kummardu natuke, ma ei näe muidu täpselt," ütles Rutt. Siis puuris ta pilgu poisi silmadesse nii, et ninaotsad kokku puutusid ja ütles: „Oh, kui huvitav!"

Äkki olid koos ka nende huuled, Rutil nii tulised ja pehmed, et Ahti peopesad niiskeks läksid ja süda taguma hakkas. Ta tahtis tüdruku kaenlasse haarata, aga Rutt oli aina iga puudutuse vastu väga tõrges ja see võttis temalt julguse tüdrukut pigistada, kuigi keegi teine jälle nagu käsutas: „Pigista! Pigista!"

Pigistamata jäigi, sest äkki oli talle pähe tulnud, et Rutt on veel laps, väga õrn laps — ja see lapsesuudlus oli nii jumaline! See oli täitnud südame iga viimase sopikeseni, see oli enneolematu hell ja armas ja... — „On veel praegugi, on praegugi veel!" vurisesid mootorid. —

Rutt oli õppinud kooli balletiringis, oli käinud peotantsu kursustel, käis keeltekoolis omandamas prantsuse keelt... — „Käib praegugi, käib praegugi..."

Aga ta oli ju ikkagi väga noor. Nende koosveedetud suve oli ta millegipärast Kummelite Suveks ristinud ja tõi talle nekrutikimbukski kummeliõisi, siis kui temast soldat tehti. Kahe aastaga lubas ta kooli lõpetada ja... „siis tuled sina tagasi vene kroonust ja siis hakkame koos ülikoolis õppima!" Paar kuivatatud kummeliõit olid praegugi koos Ruti kirjadega ta taskuraamatu vahel..."

„Oo Rutt, Rutt!"

„Mis paganama Kutt ma sulle olen?" küsis unest ärganud Peep. Ta pea oli vastu Ahti õlga toksatanud, aga nüüd ärkas ta täiesti ja vabandas: „Ma vist möllasin su une segi, anna andeks!"

„Ma ei maganudki enam." ei teadnud, mis rääkis". Noormehed läitsid sigaretid.

„Need kupumehed on ju peaaegu vahetpidamata kõva auru all. Oligi õige aeg ärgata nii tukastusest kui mälestustest — hakati jagama teed. Kolinal otsiti välja plekktopsikud seljakottidest. Kasarmuis oli neile juba väljaantud reisimoon, kuivproduktid mida õndsa tsaari aegadest pärit viisil ikka veel kutsuti „suhhoi pajokk". Selle kallal oli mõnigi mees juba ammu enne teejagamist nokitsenud.

„Egas me seda vaarikavarrevett larpima hakka!" ütles Peep. „Võta, näe, lusikatäis „nesskahveed" — ma sain hiljuti paki..."

Kohv virgutas poisse tublisti.

„Kas teie kah õhtuti progulkasid lauluga tegite?" küsis Peep.

„Mmmhh?", ümises Ahti täis suust ja Peep luges selle häälitusse jaatavaks vastuseks. „Kas võib midagi tobedamat maa peal kujutleda kui vene isamaaliku laulu röökimine kasarmuhoovis, vanas saksa linnas Königsbergis?"

„Miks ei", arvas Ahti „veel tobedam on ju see, et seda laulu röögivad eestlased, lätlased ja leedulased — ja see, et kogu üritus kannab nime jalutuskäik!"

„Jalutuskäik, jaa muidugi. Õigemini ikka pragulka. Aga mina tegin vene tekstid ümber oma moodi eestikeelseiks pilasõnadeks ja töökisin neid täiest kõrist! Ja sain veel kiitagi — kui pärast pragulkat teleri ette „Vremja" päevauudiseid vaatama istusime, pidas rühmaülem ilusa kõnekese ja pani mind eeskujuks; et õigeid isamaalikke tundeid ongi kõige parem laulus väljendada emakeeles!"

„See vend ei olnud siis venelane?"

„Ei, usbekk, aga ta, loll, ise ka

„Need kupumehed on ju peaaegu vahetpidamata kõva auru all. Ja kui siis poliittundi peavad... Tead, eriti hea kukkus välja, kui tavaristsh kapitan kodusõjast seletas, et valgekaardi ohvitserid korraldanud aina joomapidusid ja olnud moraalselt jõle lagunenud — ja siis kukkus see kapten ise kõige oma kõnepuldiga küljeli..."

„Mina tegin enese amusikaalseks, ütlesin, et viisi ei pea ja häält ei ole."

„Aga lauluga saab head nalja! Mina tead, tõmban terake lõõtsa kah, bajaani muidugi. Õpetasin poistele „Ollepruulijat" — panin ise sõnad vene keelde, kukkus täitsa lollilt välja! Paelamehed jõrisesid, et pole õige vene keel, aga mina seletasin, et läti rahvalaul, teisiti ei saa. Siis said lätlased tigedaks, aga ma „instrueerisin" neile selle nõksu ära, siis lõid kampa ja leedulased pealekauba. Kuule, vanad Königsbergi majade varemedki vist naersid, kui vene kasarmuhoovist saksa valtser kõlas nõukogude marsilauluks ümbertimmitult! Sa ikka mõtle:

„Jaa vesjoolõi piivovaar,
geisha da geisha!
Ja vaarju piivo too koshmaar,
geisha da geisha!

„Mis sa selle geishaga mõtled?"

„See oligi see number, et seersandid pidasid seda jaapani lustiplikaks — ja sihuke lõbus asi ju sõdurilaulu passib... Aga tegelikult on geisha eestikeelne „Hõissa!" tõlge, täitsa vene keeleseadusste kohaselt, nii nagu Hitler tõlgiti Gitljer."

Järgneb

Häid pühi ja õnne uuel aastal!

PARKWAY BAKERS LTD.

127 MANVILLE RD. UNIT 14, SCARBOROUGH, ONT. M1L 4J7

TEL. 751-0066

Parimat pühiks ja uueks aastaks!

FUTURE BAKERIES

739 Queen St. W. Toronto, Ont. M6J 1G4

Telefon 368-4235

Finica Food Specialties Ltd.

2245 Midland Avenue, Unit 9—12

Scarborough, Ont. M1P 3E2

Telefon 291-3789

Häid jõulupühi ja head uut aastat!

Südamlik tänu meie eestlastest klientidele, kes meid aastate jooksul on külastanud. Loodame teid kõiki jälle kohata, kui avame uue äri.

SEAWAY MEAT MARKET

1960 QUEEN ST. E., TORONTO M4L 1H8 TEL. 691-2861

FRED FRITZ

Häid pühi ja parimat uueks aastaks!

ELLEN PETERSON FASHION INSTITUTE

Tel. 222-4533

Rõõmsaid jõulupühi ja õnnerikast uut aastat!

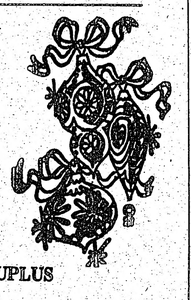

JOHN V. MARGIS, Phm.B.

LEEDU APTEEK JA ROHUKAUPLUS

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Toronto M6R 2M9 — Tel. 535-1944

Parimat pühiks ja uueks aastaks!

PAUL'S GARAGE

(endine Baltic)

125 Blake St. Toronto

(Dánforthist lõuna pool, Pape ja Jones Ave. vahel. Ära keerata Strathcona Ave.)

Telefon 463-9505

T. E. V. Ühingu polt korraldatud Eesti Vabadussõja alguse 66. aastapäeva aktsusel tõi osavõtjaile tervituse E.V. aupeakonsul Ilmar Heinsoo. Pildil aupeakonsul kõnelemas lippude kõrval.

Foto: Vaba Eestlane

Mälestuste radadel...

Puhkepalgalise aastates hakkab mõte käima radu, mis ühenduses noorusaastatega, nagu laulusõnad ütlevad: olen vanaks saanud ja mälestustes elan... Allakirjutanule tuli mõte, kas poleks tore kuulata noorusaastate meeleolukaid laule, mis olid populaarsed 30. ndail aastail.

Montreali eestlaste arv on aastast aastasse vähenemas, seda ka nende osas, kes ettekannetega võivad toime tulla. Ühel pensionäride klubiõhtul rääkides laulu- ja muusikamehe Herbert Raud'iga, arenes jutt selles suunas. H. Raud lubas selle üle mõelda. Pensionäride Klubi sügisperioodil kohtusime jälle ja kõnelesime sellest uuesti. Nädala-kahe pärast oli asi niikaugele viidud, et olid vajalikud noodid ja ka inimesed leitud, kes nõustusid üheks muusikaliseks õhtuks.

Osalejad võtsid asja tõsiselt ja lõpuks oldi ettevalmistustega niikaugele jõutud, et muusikaline õhtu „Mälestuste radadel" nime all nägi rambivalgust 4. novembril eesti kiriku seltskondlikkudes ruumides.

Korraldajad jälgisid murelikult ilmastiku kujunemist, sest eeltöödõhtuks olid tehtud. Seltskondlikku ruumi oli asetatud rohkesti vähemaid laudu. Lauad olid kaetud linadega ja kaunistatud sügiseste värvirikaste lehtedega ja punaste küünaldega, muutes ruumi tublisti kodusemaks. Laudadele olid asetatud ka võileivad, koogid, küpsised ja saiad. Oli tehtud kõik, mis võimalik, et õhtut muuta hubaseks ja anda publikule vajalik miljöö.

Esinaine Johanna Toome tervitas külalisi ja soovis õhtule head kordaminekut. Teadustajaks oli Teet Koppel, kes andis õhtusest kavast lühida ülevaate.

Algasid kauaoodatud muusikalised ettekanded. Publiku ette astus uus, alles loodud laulukvartett, koosseisus: A. Soom, U. Ranne, E. Leetma ja H. Raud. Kuigi harjutuste aeg oli olnud lühiajaline, tulid nad ettekannetega sujuvalt toime, lauldes „Mu armas isamaa", „Kuu" ja „Hele täht", klaverisaade oli Dagmar Kokker'ilt; Dagmar Muru saatis Linda Oder. Bass H. Raud laulis soome laulu „Merellä". Esimese osa lõpetas Ingrid Tärk klaverisoologa.

Kava esimene pool oli tõsisem, teine pool pakkus lõbusamat ja sentimentaalsemat laulu ja muusikat. See algas Silvia Tael-Koppel'i ja Herbert Raua duetiga „Kadriorus". Dagmar Muru laulis „Zhiri-Biri-Bin" ja „Vilja laul". Õhtu kandvamaks lauljaks oli H. Raud, kes esitas kaks bassile sobivat laulu, „Mõnel kaunil õhtul" ja „All keldris".

Huvitavad soololaulud esitas S. Tael-Koppel, lauldes kolm lõõkilaulu erinevates keeltes: eestikeelse „Sinust laulavad laulu", rootsikeelse „Rosenrött" ja ingliskeelse „Because of you". Õhtule panid lõpupunkti S. Tael-Koppel ja H. Raud duetiga „Kas mäletad", mis anti edasi suure sisseelamisega ja ei jätnud kedagi külmaks.

Kava võeti publiku poolt vastu tugeva aplausiga. Mõnedki lauludest meenutasid publikule ilusaid õhtuid kodumaal paljude aastate eest.

Koosviibjad jäid veel kauemaks istuma ja vestlema laudade ümber. Erilist tänu üteldi ka tublidele perenaistele nende suure panuse eest.

H. H.

HANDY INTERIORS LTD.

Tel. 661-0549

OMANIK ELMAR HANIKAT

RÕÕMSAID JÕULUPÜHI

JA

ÕNNERIKAST UUT AASTAT!

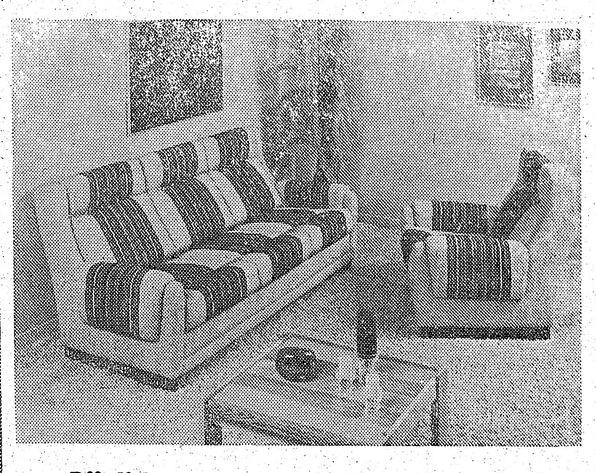

Riiulid, magamistoa-, elutoamööblid, lambid jm.

Suletekid ja tekkide katted jm.

Avatud: esmasp., teisip., neljap., reedel 9—9, kolmap., laup. 9—5

Astuge sisse ja vaadake ringi!

Nolte **SWEDISH FURNITURE HOUSE**

475-6016

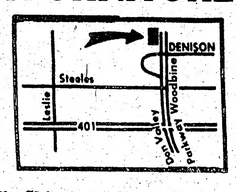

7500 Woodbine Ave., (½ miili põhjapool Steeles'i)

Rõõmsaid jõulupühi ja head uut aastat

soovib

OPTIKA- JA KELLASSEPAÄRI

J. RATAS

247 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N2 — Tel. 465-6251

Rõõmsaid jõulupühi ja head uut aastat naaberrahvale!

LÄTI AUTOPARANDUSTÖÖKODA

LAIMONS AUTO SERVICE

603 Gerrard St. E. Toronto, Ont. M4M 1Y2 Tel. 466-0540

SHELL SERVICE

Mike Pazek Shell Service Centre

2499 Bloor St. W. (Jane & Bloor) Toronto, Ont. M6S 1R4
Tel. 762-9201

Rõõmsaid jõulupühi ja lõbusat uut aastat!

SIPCO FUEL OIL LTD.

33 SIXPOINT RD. TORONTO, ONT. M8Z 2X3

TELEFON 232-2262

BRUCE TOMSON

Jõulutervitus Kanada eestlastelt

Soovides oma lähematele sõpradele, tuttavatele ja kõigile kaasmaalastele üle maailma rõõmsaid jõulupühi ja kõigi lootuste ning soovide kordaminekut uuel, 1984. aastal, toetame sellega ühtlasi Eestlaste Kesknõukogu Kanadas poolt tehtavat rahvuslikku tööd.

Eesti Vabariigi konsulaat Kanadas — aupeakonsul Ilmar Heinsoo abikaasaga
Eestlaste Kesknõukogu Kanadas
Eesti Sihtkapital Kanadas
ESTO-84 Torontos
Eesti Abistamiskomitee Kanadas
Eesti Ohvitseride Kogu
Eesti Õpetajate Ühing Kanadas
A/S Eesti Maja Torontos
EELK Peetri kogudus Torontos
EELK Montreali Jaani kogudus
Eesti Vangistatud Vabadusvõitlejate Abistamistoimkond Torontos
Eesti Kunstnike Koondis Torontos
Hamiltoni Eesti Selts
Hamiltoni Eesti Võitlejate Ühing
Hamiltoni Eesti Pensionäride Klubi
Hiidlaste Selts
Sault Ste. Marie Eesti Selts
Sault Ste. Marie Pensionäride Klubi
Toronto Eesti Aiandusklubi
Toronto Eesti Selts
Toronto Eesti Võitlejate Ühing
Vancouveri Pensionäride Ühing
Võrulaste Koondis Torontos
Estomark Realty Ltd.,
Nostra Domus Co. Ltd.
Toronto Eesti Ühispank
Willow Farm Nursery (Baldwin Ont.)
Yonge Memorials Ltd.

A

Aadli, F. (Royal Beach, Ont.)
Aarend, Linda (Burlington, Ont.)
Aasma, Erna ja Alfred
Aavik, Helmut ja Evi
Abe, H. perekonnaga
Alas, Mihkel ja Hilda
Alaver, August ja Maria
Allisma, Helene ja Hugo (Elora, Ont.)
Altosaar, Ella ja Arnold (St. Catharines, Ont.)
Altosaar, Erik, Leena ja Mark
Altosaar, Heino, Laine ja Toomas (Montreal, P. Q.)
Andre-Barrett, Anneli ja Greg
Andre, Valve ja Rein
Ani, Elmar (Montreal, P.Q.)
Antik, Rihard
Areneem, Ida
Arro, Erna ja Karl
Arro, Jaan ja Helle
Aruja, Endel perekonnaga
Arumäe, Arnold
Arus, Sigrid ja Hans
Aruvald, Lydia
Aruvald, Priit
Ast, Helga ja Orvo
Attik, August ja Anu
Avandi, August ja Leida
Avarlaid, Voldemar
Avi, Ada

B

Blumberg, Evald

D

Dulder perekonnaga

E

Edari, Raoul ja Helga (Burlington, Ont.)
Eerme, Hilda
Ehvert perekond
Eichenbaum, Jaan ja Asta (St. Catharines, Ont.)
Elias, Karl ja Olga
Elken, Ene
Enderes, Margo
Epner, Bernhard ja Linda
Epner, Mati perekonnaga
Ernesaks, Voldemar ja Tama
Ester, Selma ja Johannes (Burlington, Ont.)

F

Fristick, Vivi

G

Grabbi, Hellar perekonnaga
Groeneveld, Carmen (Vancouver, B.C.)
Gustavson, Anton ja Rosalie

H

Haamer, Oskar abikaasaga
Haberkorn, Werner
Hagel, Velly ja Herman (Montreal, P.Q.)
Haljand, Lydia
Hanikat, Voldemar ja Helene
Hansen, Mihkel ja Helmi
Heinar, Verner ja Regina
Heinmaa, Karl
Heinsoo, Edgar
Herma, Evald ja Julia
Hiielo, Raivo ja Hilja
Hiir, T. perekonnaga
Hiir, V. perekonnaga
Himma, A. perekonnaga (Hamilton, Ont.)
Hindre, Maria
Holsmer, Rein ja Naami
Hubel, Vello ja Nelly
Hõbe, Rein perekonnaga (Royal Beach, Ont.)
Hänilane, Henn ja Oskar (Beamsville, Ont.)
Härm, A. perekonnaga
Hütt, A.L. abikaasaga

I

Ilmjärv, Ella
Ilves, Herman
Ilves, Lya ja Elmar perekonnaga
Irs, Albert abikaasaga
Irs, Kaarel

J

Jaager, Hedvig ja Meinhard
Jaansoo, Lidia
Jaanimägi, A. abikaasaga
Jaason, Uno perekonnaga
Jaldre, Talvi
Joala, Nelle
Joasaare, Mart ja Linda
Johanson, Arno
Joselin, Lembit
Jostman, Asta ja Benno (Niagara-on-the-Lake, Ont.)
Jukk, Ella
Jukk, Endel ja Regina
Jurs, August perekonnaga
Juske, Liis
Jõgeda, Olev perekonnaga
Jõesaar, Emilie
Jõgi, Astrid, Kalju, Erika ja Lembit
Jõgi, Heimar ja Anne
Järv, Elmar ja Juta
Järvalt, Johannes ja Tiina
Järviste, Artur ja Magda
Jürisson, Otto (Jordan Stn., Ont.)
Jürma, Siia ja Alfred
Jürnas, Jüri ja Ella

K

Kahu, Varje
Kajaste, Helmi ja Vello (Hamilton)
Kaljuste, Kadi
Kalkun, Emilie (Windsor, Ont.)
Kallas, Eve ja Leonid (Montreal, P.Q.)
Kalm, Andres ja Eda
Kalmet, Karin ja Eerik
Kangro, Aino ja Kristjan
Kann, Reet ja Leo
Karklin, Nikolai (Montreal, P.Q)
Karro, Astra
Karu, Fanny
Karuks, Alide
Kasemets, Adele
Kask, Leida
Kass, Artemi ja Ida
Kattemaa, Ingvar perekonnaga
Kaunismaa, Marta
Kaunismaa, Olev perekonnaga
Kaunismaa, Sulev Waldur perekonnaga
Kents, Paul ja Tanni
Kerk, Alex
Kesamaa, Ella ja Juhan
Kess, Nelly
Kiilaspea, Paul
Kiivit, Heldur ja Ingrid
Kikas, Meinhard ja Erika
Kilk, Marie ja Gustav (Hamilton, Ont.)
Kimmel, Kersti ja Avo (Ottawas)
Kimsto, Jaanus, Leena ja Jüri
Kimsto, Robert ja Mari
Kipper, Charles ja Mai
Kirsipuu, Evi ja Johannes
Kivi, Hans ja Alma
Kivik, Jaak, Marta ja Erika
Kivioja, Endel ja Helju
Klaas, Avo ja Riina
Klaas, Juhan
Kolga, Johannes abikaasaga
Kolli, Erika
Kolk, Lembit abikaasaga
Kommusaar, Feliks ja Erika
Konze, Rünnar perekonnaga
Kook, Uno ja Linda
Koop, Elvine J.
Kopli, Eliise (Burlington, Ont.)
Koplimägi, Enno ja Herniide
Koplus, Karl ja Alma
Koppel, Anette ja Aleks
Koppel, Maria (Eckville, Alta.)
Koppel, Teet ja Sylvia (Montreal, P.Q.)
Koppel, Walter ja Hermiine
Kore, Härm ja Erika
Korp, Hedvig
Kraav, O.
Krabi, Felix ja Ly
Kreem, Mai ja Robert
Kristal, Paul abikaasaga
Kruberg, Vilhelmine
Kuke, Selma
Kukk, Arnold ja Lore
Kukk, Helene
Kull, Boris ja Ella
Kull, Ida
Kullango, Alice
Kungla, Elna A.
Kunstimees, Paul ja Aino
Kurg, Aino ja Kustav
Kuris, Eino perekonnaga
Kurley, August
Kurris, Juhan ja Erna
Kurvits, Kristjan ja Imbi
Kuul, Arnold ja Leida
Kuus, Rudolf abikaasaga
Kuutma, Eduard ja Hilda
Kuutma, Hilja
Kõhelik, Nora ja Toivo
Kõiv, Erich ja Emeline (Montreal, P,Q.)
Kägu, Maria (Hamilton, Ont.)
Kängsepp, A. perekonnaga
Kärner, Õie
Kübar, Renate ja Aleksander (Hamilton, Ont.)
Kütt, Juhan perekonnaga

L

Laanemets, Leida
Laanes, Aino ja Juhan
Laaniste, Sergius perekonnaga
Laansoo, August ja Malle
Laarne, Hella
Lall, Ruudi ja Hilde
Landers, Edgar ja Vilma
Lannus, Marta (Dartmouth, N. S.)
Laur, Edith
Laurimaa, Ivi ja Ivar
Lee, Abel
Leeman, Boris ja Härta
Leemet, Voldemar
Leemets, Konsa
Leetmaa, Evald ja Anni
Leetmaa, Peet ja Herta (Royal Beach, Ont.)
Leivat, Ellen ja Laas perekonnaga
Leivat, Hella
Leivo, Martti, Ene, Debbie ja Lisa (Lake Wilcox, Ont.)
Lember, Harald ja Kathe (Hamilton, Ont.)
Lemming, Almy ja Jaan (Mc Gregor, Ont.)
Lepik, Anne, William, Alex ja Vaike (West Vancouver, B.C)
Lepik, Christine (Swan River, Man.)
Lepik, Erli, Paul, Tina ja Paul Arthur (West Vancouver, B.C.)
Lepik, Mart ja Kersti perekonnaga
Lepik, Martin ja Salme
Lepismaa, Hilda ja Aleksander
Lepmets, V. abikaasaga
Libe, Viktor ja Elna
Liideman, Meeta
Liigand, Erik ja Linda
Liima, Peeter
Liivamägi, Kustas abikaasaga
Lillakas, Valdu ja Linda
Lillepõld, Eduard
Lillioja, Ida
Lindaja, Ellen ja Endel (Hamilton, Ont.)
Lindaja, Virge — Kai
Lindemann, Vera ja Rene
Lindre, Bruno ja Elsa
Lipp, Rudolf ja Riina
Lohmus, Ernst ja Helga
Loo, Eduard ja Helmi
Loorpere, Tiiu ja Aksel
Loosberg, Elfriede
Luide, Jako ja Maret
Lukk, Agnes
Lukas, Mati perekonnaga
Lupp, Hans ja Eha
Lupp, Ingrid ja Jaak
Lupp, Mart ja Maiki
Luukas, Hilda (Sutton, Ont.)
Lääs, Adolf ja Ella
Läte, Anne, Rein, Triina ja Rita
Läte, Juhan ja Leida
Lübek, Ants ja Helly
Lüdig, Ene ja Mait
Lüdig, Herta

M

Maasik, Artur
Maldre, Leida ja Elmar
Mandel, Harald ja Valve
Mardimae, Alexander ja Maimu
Mardimae, Villem, Margo ja Alexandra
Marks, Leida ja Ilmar
Marley, Leida ja Roman
Marley, Reet, Jaanus, Karin ja Elin
Marten, Edgar ja Renate
Marten, Juhan
Martin, Karl abikaasaga
Martin, Valve ja Sulev
Martinson, Elmar (Royal Beach, Ont.)
Mathiesen, Rudolf abikaasaga
Mathisen, Evald
Meeman, Rudi abikaasaga (Royal Beach, Ont.)
Meidla, Otto ja Eva (Royal Beach, Ont.)
Mellikow, August perekonnaga (St. Catharines)
Merimets, Kalju ja Merike
Meriorg, Ernst ja Endla
Mesikapp, E.
Mets, Elfriede
Metsala, Toomas perekonnaga
Metsaots, J.
Miil, Euard
Mijal, L. ja W.
Miljan, Aime ja Jaan
Muld, Harry ja Helbe (Burnaby, B.C.)
Muld, Mike (Burnaby, B.C.)
Muld, Susan (Burnaby, B.C.
Mumm, E. ja A.
Muni, Alexander ja Linda
Musta, Viive
Mäetamm, Salme
Mägi, Helmi
Mägi, Karl
Mägiso, Ants ja Aino
Mälberg, Ants, Mahti ja Helga
Mänd, Agnes ja Herbert
Mäns, Helmut ja Laine
Mölder, Linda ja Herman
Möldre, Peeter ja Aino (Montreal, P.Q.)
Möller, Agnes (Royal Beach, Ont.)
Möller, Elmar ja Regina (Royal Beach, Ont.)
Möller, F. abikaasaga
Müllerbeck, Karl ja Aino
Müllerhof, Ülo Hjalmar
Müür, Helga ja Jüri

N

Neidre, Harald ja Leida
Niidu, Lydia
Niinvee, Meinhard
Niitenberg, Magda
Noolandi, Willem abikaasaga
Normet, Linda ja Harald
Novek, Karl ja Heljo
Novek, Valdeko ja Eevi
Nurm, A. abikaasaga
Nõmm, August ja Wilma
Nõmmik, Tõnis perekonnaga
Nõmmik, Rita ja August
Nüüd, August ja Aide

O

Oder, Evald perekonnaga
Oiling, Arvu ja Leida perekonnaga
Oja, Hannes ja Ellen
Ojamaa, Ylo perekonnaga
Olbrey, Arthur ja Valli
Olljum, Alar (Vancouver, B.C.)
Olljum, Irene ja Rudolf (Vancouver, B.C.)

RAYWAL KITCHENS
Tel. 889-6243

Häid jõulupühi ja head uut aastat
soovib
ESTO CONSTRUCTION
Co. Ltd.

Parimat pühiks ja uueks aastaks vennasrahvale!
KANGAS SAUNA HEATERS
Box 396, Willowdale, Ont. M2M 5T1
Telefon 222-7142

Rõõmsaid jõulupühi,
õnnelikku autosõitu uuel aastal!
HOGAN GM
Chev Olds Limited
5000 Sheppard Ave. E., Scarborough, Ont. M1S 4L9
PAUL JUTTUS
MÜÜK JA RENTIMINE
Tel. 291-5054, kodus 423-5716

Rõõmsaid jõulupühi ja
õnnelikku uut aastat!

Family Trust
FAMILY TRUST CORPORATION REALTOR
VICTOR LIBE
Tel. kontoris — 694-3336
kodus — 488-0129
1052 Kingston Road, Toronto, Ontario

Jõulutervitus Kanada eestlastelt

Olljum, Lillian (Powell River, B.C.)
Onno, Leida ja Evald
Onu, Tiiu ja Benno
Ora, Eha ja Paul
Orav, Tõnu, Elle ja Ruth
Orgusaar, Georg
Ots, M. abikaasaga
Ott, Aino ja Endel
Ott, Clara
Ott, Ellen ja Kaljo

P

Paabo, Anta ja Henn (Montreal, P. Q.)
Paadimeister, Enn-Olavi perekonnaga
Paara, Heikki perekonnaga
Pajo, Rein ja Maret perekonnaga
Pajomägi, Ferdinand
Paju, Aino
Paju, Alice
Pallop, Linda
Pangsepp, Hans
Parm, J. abikaasaga
Past, Milda ja Evald (N. Vancouver, B.C.)
Pavar, Jonas, Leida ja Raivo
Pent, Walter ja Erika
Pertens, Siina ja Maks
Peters, Linnu ja Viktor
Peterson, Erika ja Werner
Peterson, Peter (Ottawa)
Peterson, Helen
Petersoo, Reet ja Udo perekonnaga
Pettai, Armilde
Pflug, Arnold ja Marina
Pihlak, M. ja A. perekonnaga (Hamilton, Ont.)
Piigli, Valter ja Liisi
Piil, Osvald ja Asta
Pikk, E. perekonnaga
Pikkov, Deanna
Pikkov, Lia ja Lembit
Pikkov, Mart
Pint, Linda ja Oskar
Pint, Villu
Pirso, Anton
Ploom, Aili ja Lembit (Burlington, Ont.)
Poola, Reet ja Veeliks
Poolake, Lehti ja Eerik
Poolar, E. perekonnaga
Poolma, Georg ja Lydia
Pork, J.
Poschlin, Klaudia
Poua, Helmi
Pralits, Leida ja August
Prii, Eva ja Leo
Pruul, Feodossi
Puhvel, Martin perekonnaga
Pulk, Richard ja Saima
Pullerits, Aino ja Kalju
Pulst, Maria (Hamilton, Ont.)
Purje, Eerik perekonnaga
Purje, Liina
Purje, Maimu
Puurits, Leo
Puusepp, Lembit
Põld, Seljine ja Albert
Põldma, Meinhard ja Selma
Põldmaa, Elmar ja Ebba
Pähn, Hillar
Päike, Mihkel ja Sinaida
Päri, Alice (Royal Beach, Ont.)
Pärn, Joh. abikaasaga
Pärna, August
Pärnsalu, T. abikaasaga
Püss, Eva
Pütsep, Mara, Oliver ja Lembit (Vancouver, B.C.)

R

Raane, Reet
Rabadik, Else
Rahe, Boris
Raidlo, Leida
Raidmaa, Ellen
Raiend, Valdek ja Heljo
Raja, Bertha (Sutton, Ont.)
Rammul, Albert ja Aide
Rammus, Harry
Rand, Sally ja Ants (Hamilton, Ont.)
Randalov, Benno abikaasaga
Ranken, Salme ja Karl
Rannamäe, Otto ja Ella
Raud, Arne perekonnaga
Raudjalg, Linda ja Valdur
Raudkivi, Adu J. perekonnaga
Raudkivi, Helmi
Raudsepp, Ellen ja Karl (Jordan Stn., Ont.)
Raudsepp, Senta ja Karl Haakon (St. Catharines, Ont.)
Rebane, EneLy ja Eddie
Rebane, Heino ja Aino
Reimann, Ado, Nelli ja Selina
Reinas, E. ja L.
Reintee, Evald perekonnaga
Reio, Rein emaga
Ridal, Julius
Riga, Leida ja Udo (Montreal, P.Q.)
Riko, Helmuth ja Sigrid
Ristmäe, Oskar ja Saade
Roand, J.
Rohtla, Jaan
Roiser perekond
Roosimäe, Leida
Roost, Albert ja Adele
Rosen, Helgi ja Karl (Wasaga Beach, Ont.)
Rosenberg, Heino, Aino ja Leena
Rosenberg, Mart, Elle, Priit ja Paavo
Rosenberg, Oskar ja Aino (Royal Beach, Ont.)
Ruberg, Endel perekonnaga
Rutnik, R. abikaasaga
Ruutopõld, Tammi ja Meedi
Rõika, Alver ja Gony

S

Saar, Edward ja Leida
Saar, Õie ja Leo
Saarniit, Joann ja Linda
Saarnok, L. abikaasaga (Vancouver, B.C.)
Saidla, Linda
Salk, Linda
Salurand, Enn ja Klaudia
Salurand, Kaarel ja Adele
Salurand, Voldemar ja Aino
Sambla, J. perekonnaga
Sander, Armi ja Paul (W. Vancouver, B.C.)
Sandström, Helmuth (Dartmouth, N. S.)
Sarg, Tiit abikaasaga
Sauks, Arvo A.
Saumets, Enn perekonnaga
Schaer, Endla ja Valter
Schaer, Maimu ja Jaan perekonnaga
Seeba, E. perekonnaga
Sehr, Valter ja Reet perekonnaga
Selimets, Rudolf
Sepa, Alfred abikaasaga
Sepp, Konrad ja Eleonore
Siidra, A.
Sillaots, Toiva (Montreal, P.Q.)
Sild, Viktor ja Lydia
Sillamaa, Leo ja Marta
Sillavere, Udo
Silm, Aili
Silm, Elmar
Silm, Reet ja Osvald
Silm, Vello ja Milvi
Soomet, Ermi
Soomet, Valdur
Sperber, M.
Sukmit, Richard (Vancouver, B.C.)
Sultson perekond (Montreal, P.Q.)
Sumberg August abikaasaga
Suurallik, A. H.
Sägi, Vaike
Säägi, Johannes abikaasaga (Royal Beach, Ont.)
Säägi, Taivo

T

Taada, Daisy (Ottawa)
Taalberg, Hilma
Taimre, Eduard
Tamberg, L. perekonnaga
Tamm, Ene ja Alf
Tamm, M.
Tamm, Marta
Tamm, Martin perekonnaga
Tammeveski, Elise
Tammsaar, E.
Tamre, Tamara ja Ülo
Taras, Benita
Tarendi, Oskar
Tarmet-Toomberg, Eha
Tarkus, Otto (Niagara Falls, Ont.)
Taska, Aleksander ja Magda
Teder, Harald ja Tiina
Tera, Aino, Walter ja Karl (Elora, Ont.)
Terts, Elli
Terts, Jakob ja Frieda
Terts, Leili ja Jaan
Terts, Meeta
Theil-Lewandowski, Salme (Niagara-on-the-Lake, Ont.)
Tiido, Marta
Tiik, Maris
Tiilen, Luule ja Edgar
Tiit, Meeta
Tikenberg, Daisy ja Evald
Tikerpuu, Erika ja Vold.
Timmas, Erika ja Oss
Timusk, Alli ja Evald
Toi, Anni
Toi, Inga ja Ants
Toi, Vaiki ja Roman
Toiger, Endel
Tolpt, Hilda
Tomander, August ja Maria
Toom, Adele
Toome, Tõnu perekonnaga
Toomes, Inga ja Tarvo perekonnaga
Tooming, Ingrit ja Aadu
Toomsalu, Härnald ja Regina
Toppi, Asta
Tori, Kalju abikaasaga
Traagel, Liisa, Harri ja tütar Kristiina
Tralla, Raimond ja Alla (Detroit, Mich.)
Trei, Toomas, Silvia ja Robert
Triefeldt, Alma
Träss, Olev perekonnaga
Tschishevsky, Adele ja Wanda
Tuvikene, Matti, Hella ja Mark
Tõnopa, Elli ja Matu
Tõsine, Lui ja Velly (Hamilton Ont.)
Tõnu, Hilma ja Jüri (Victoria Harbour)
Täht, Jaan ja Hedi (St. Catharines, Ont.)
Tüll, Anne-Liis
Türk, Jakob
Türk, Toomas

U

Uduste, Eduard ja Elvi
Uibopuu, E. ja Õ.
Usin, Maimu

V

Vaher, Lisanne (Udora, Ont.)
Vahi, Alli ja Arni
Vahtra, Arvo ja Viivi perekonnaga
Vahtra, Karl ja Elita
Vahtra, Meta
Vaino, Inna ja Gustav
Valge, Nikolai ja Marie
Valge, Nikolai
Valge, Sigrid
Vammus, Heino abikaasaga
Vanaselja, Susanna ja Julius
Vares, Jakob ja Aino
Varik, Maimu ja Viiu
Vastopä, Ülo ja Heldi
Vaus, Viktor perekonnaga (Montreal, P.Q.)
Veedler, Ustav ja Salme
Veel, Marie
Vellner, Elsa ja Heino
Verder, Silvi, Erik ja Vello
Vesi, Richard ja Salme
Vihma, Frieda ja Johannes
Viia, Oskar
Viirman, H. abikaasaga
Virro, Aino ja Nigul
Visman, Erna
Voksepp, Taimi
Voldt, Karl ja Koidula
Voore, Nelli
Väärsi, Elmar
Vähi, Einar

W

Walk, Edgar ja Endla
Wallaste, Evald
Wallner, Leida ja Johannes
Walter (Tschishevsky) Nadia ja Walter S.
Wilo, Dr. Maret
Wompa, Theodor ja Heljo
Woode, Elsa ja Adar (Hamilton, Ont.)
Wright, Vivian ja Philip
Wärk, Ilmar

Z

Zoobel, L. abikaasaga

Rõõmsaid jõulupühi ja head uut aastat!

SOOME ÄRI, TÖÖSTUS JA SUURMÜÜGIÄRI

VIKING FOODS & IMPORTS

133 LAIRD DRIVE, TORONTO M4G 3V5
TELEFON 425-0450

Rõõmsaid jõulupühi ja head uut aastat vennasrahvale!

SOOME PAGARIÄRI

HILLSIDE BAKERY

2851 Lawrence Ave. E. (Brimley) Scarboro
Tel. 261-2238

ÄKE ja SIRKKA SAARINEN

Rõõmsaid jõulupühi ja õnnerikast uut aastat!

Poko's Meats & Delicatessen

767 Mt. Pleasant Rd. — Telefon 488-2078

Rõõmsaid jõulupühi ja head uut aastat!

Broadview Delicatessen

141 Danforth Ave. (Broadview j.) Toronto M4K 1N2
Tel. 465-9905

Poko's Meat

376 College Street, Toronto, Ont. M5T 1S6
Tel. 922-1300

Omanikud Ausme ja John Mikelsons

Rõõmsaid jõulupühi ja head uut aastat meie klientidele!

Prague Meat Products Co. Ltd.

638 Queen St. W., Toronto M6J 1E4

Soovime meie eestlastest sõpradele rõõmsaid jõulupühi ja õnnelikku uut aastat!

ASTRA MEAT PRODUCTS—DELICATESSEN

2238 BLOOR ST. W. (Runnymede) Toronto M6S 1N6

TEL. 763-1093

Alustatud 1958. a.

Tervishoiu eksperdid planeerivad tubakavaba maailma

RICHARD W. COOPER

(CANADIAN SCENE) — Arstid ja tervishoiueksperdid 79-st riigist on seadnud eesmärgiks vabastada maailm tubakast aastaks 2000. Nii otsustati keskjuulis Winnipegis toimunud 5. Maailma Suitsetamise- ja Tervishoiu Kongressil. George Godber, inglise arst avas kongressi toonitades vajadust kaitsta lapsi ja vanu tubakasuitsu halva mõju eest. Godber väitis, et just nendevanuste kopsud ja südamed on kõige tundlikumad tubakasuitsu suhtes.

Norra esindaja rääkis, et juba kaks aastat tagasi oli Norra Arstiteaduse Selts seadnud eesmärgiks tubakavaba maailma. Tema aruanne oli lühike ja otsekohene. Tubakas on kahjulik nii suitsetajale kui ka „passiivsele suitsetajale", s.t. sellele, kes hingab sisse teiste suitsetatud suitsu. Pidev tubakakasutamine kahjustab nii südant, veresooni, kopse kui ka õhukanaleid. See võib tekitada vähki kopsu ja häälepaeltesse. See võib isegi kahjustada feetust ema üsas.

Rootsi esindaja Carl Horn toetas täielikult norralase seisukohta. Ta rääkis, et Rootsis püütakse õpetada noori loobuma suitsetamisest. Sellega olid ühel nõul itaalia arstid, kelle tervishoiu moto oli „Tervis kõigile aastaks 2000."

Tshehhi, jugoslaavia ja nõukogude arstid tõstatasid mittesuitsetajate õiguste küsimuse. Nad juhtisid tähelepanu asjaolule, et igas maas on enamuses mittesuitsetajad. Üldine arvamine oli, et 65% maailma elanikkonnast koosneb mittesuitsetajaist.

Saksa ja austria arstid panid tubaka sama adiktiivsesse kategooriasse üheskoos kanepi ja viinaga, ainus vahe olevat nende relatiivkangus ja mõju kiirus.

India, Keenia ja mõned Lõuna-Ameerika riikide esindajad rääkisid kuidas laiad maa-alad ohverdatakse tubaka kasvatamisele, kuna tubaka eest saab kõrget hinda. Neil riikidel on oma ideed põllumaa kasutamiseks kuid desperaatne majanduslik olukord ei luba teist väljapääsu.

Järgmine Suitsetamise- ja Tervishoiu Kongress toimub 1987. aastal Jaapanis. Loodetakse näha kindlat edusammu tubaka adiktsiooni murdmise suunas.

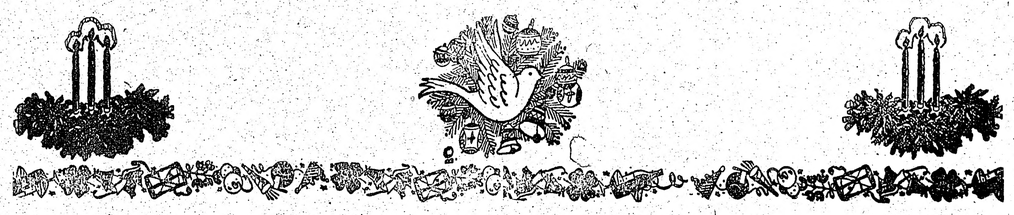

TEATRISÕPRADELE

rõõmsaid jõulupühi ja head uut aastat

soovib

Eesti Rahvusteater Kanadas

Rõõmsaid jõulupühi ja õnnerikast uut aastat soovivad

Eesti Võitlejate Ühingute Liit Kanadas

Toronto Eesti Võitlejate Ühing

Hamiltoni Eesti Võitlejate Ühing

Montreali Eesti Võitlejate Ühing

Ottawa Eesti Võitlejate Ühing

EESTI OHVITSERIDE KOGU

KANADAS

Koondame oma ühiskonna majandusliku jõu eestluse sihtide teenistusse.

EESTI SIHTKAPITAL KANADAS

National Estonian Foundation of Canada

Annetus ja pärandussummad vabastatavad tulu- ja pärandimaksust.

958 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4K 2R6

Rõõmsaid jõulupühi ja head uut aastat!

HAAVANIIT'S SPRINGMOUNT NURSERIES & LANDSCAPING LTD.

R.R. 5, OWEN SOUND, HWY 21/6, ONTARIO, N4K 5N7

TEL. 519-376-2080

Eesti kellassepaäri

R. PILVET

81 Queen St. E., Toronto, Ont M5C 1S1

Tel. 364-3085

Eino ja Õie Kuris oma kaunilt õitseva toalille monstera ees.
Foto: J. Säägi

Monstera puhkes õitsele

Haruldane toalill Õie ja Eino Kurise kodus

Õie ja Eino Kuris — oma Baldwinis asuva aiaäri (Willow Farm) elumajas kasvava haruldase toalille „Meeldiv monstera (M. deliciosa) ees, milline õitseb esimest korda.

Eino Kuris seletas lille kohta järgmist: „Monstera liike on looduses ligi 30, kõik nad kasvavad troopilises Ameerikas ühtlaselt niiske ja sooja kliimaga aladel igihaljastes vihmametsades. Toataimena sai juba möödunud sajandi keskel tuntuks Mehhiko ja Guatemaala põlismetsades liaanina kasvav meeldiv monstera (M. deliciosa), mida rahvas tema varasema ladinakeelse nimetuse järgi sageli ka filodendroniks kutsub.

Looduses kasvab monstera väga omapäraselt: noor taim roomab mööda maapinda, tal on pikkade sõlmevahedega juurduvad varred ja väikesed südajad lehed. Puutudes vastu puutüve, hakkab taim seda mööda üles kasvama. Tüvele kinnitub ta väikeste ronijuurtega. Peale selle arenevad taimel veel tugevad nöörjad õhujuured, mis vabalt allapoole ripuvad ja mullapinnani jõudes hakkavad täitma pärisjuurte ülesandeid. Õhujuured on pealt kaetud erilise juurenahaga, mis on võimeline õhust imema nii sademete vett kui ka veeauru.

Mida kõrgemale, valgusele ligemale monstera ronib, seda jõulisemalt ta kasvab. Puude latvadeni jõudes on taime välimus tundmatuseni muutunud, varred on kuni käsivarrejämedused,

sõlmevahed varrel lühikesed, lehed kuni meetrise läbimõõduga, äärtest lõhestunud ja keskelt augulised, nii et valgus läbi ülemiste lehtede ka alumistele taimeosadele paistab. Lehtede vahelt kasvavad välja omapärased õisikud, meenutades mõnevõrra toakalla õisikut (Kalla kuulub monsteraga samasse võhaliste sugukonda).

Hoolimata troopilisest päritolust, kuulub monstera suhteliselt vähenõudlike toataimede hulka. Ta on hinnatud eelkõige oma dekoratiivsete lehtede tõttu, mis ka toas võivad kasvada ligi meetripikkusteks. Õitsemine ja viljumine on toatingimustes haruldane.

Monstera on toas nagu baromeeter. Nimelt ilmuvad pilves ilmaga (ja niiskes korteris) lehtede tippudesse veetilgad. See on taime loodusliku kasvukoha kliima mõjul kujunenud kohanemisnähtus,

alati niiskes õhus on vee auramine lehtede pinna kaudu takistatud ja seda antakse ära leheservades asuvate eriliste veelõhede kaudu.

Enne vihma, kui atmosfääri koguneb niiskust, hakkab taimel lehetippudest vett tilkuma.

Monstera võib kahjustusteta taluda võrdlemisi suuri temperatuurikõikumisi, üsna hästi kohaneb ta ka ruumide kuiva kliimaga," lõpetab E. Kuris oma õpetliku jutu ja lisab juurde, et ta on nõus andma seletusi monstera kasvatamise, paljundamise ja hooldamise kohta, kui keegi seda soovib.

J. S-gi

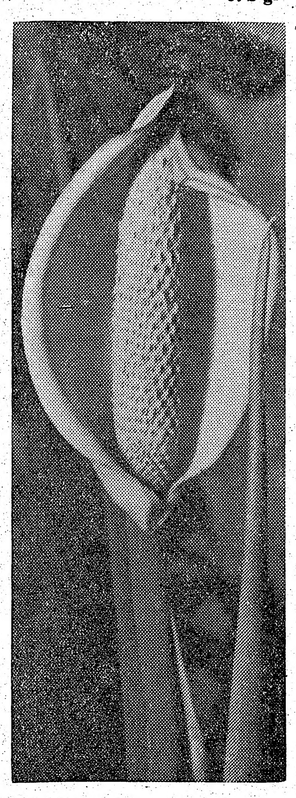

Toalill monstera (M. deliciosa) õis Kurise kodus.
Foto: J. Säägi

HÄID PÜHI JA PARIMAT UUEKS AASTAKS!

EKBERG's UPHOLSTERING & INTERIOR

128 Manville Rd. Tel. 755-9154

Scarboro, Ont. M1L 4J5 kodus 757-0269

---

helisevaid jõulupühi!

ANDRES RAUDSEPP

Rõõmsaid jõulupühi ja head uut aastat!

Annel's Shoppe

1093 Victoria Park Ave.

(St. Clair'i juures)

SUURES VALIKUS: Tel. 759-1341

★ Kleidid ★ Pluusid

★ Seelikud ★ Püksid

kostüümid ja mitmesugused kombinatsioonid

Avatud:
esmasp.-kolmap. 10—6
neljap., reedel 10—9
laup. 9.30—5

Rõõmsaid jõulupühi ja õnnerikast uut aastat meie eesti sõpradele ja klientidele

soovib

PETIT PARIS CAKE & COFFEE SHOP INC.

2384 BLOOR ST. WEST, TORONTO, ONT. M6S 1P5

TELEFON 769-9881

PROUA JA HÄRRA ERIC NAUS

Rõõmsaid jõulupühi ja head uut aastat!

RALPH DAY

Funeral Home

180 Danforth Ave. Toronto, Ont. M4K 1N1

463-3870

Funeral Director W. A. DUNLOP

Häid jõulupühi ja head uut aastat!

ANNETTE BAKERY

Eesti pagari- ja kondiitritööstus

45 Algie Ave., Toronto, Ont. M8Z 5J9 — Tel. 255-6791

TIIT PÕDRA

TÕNIS LAAR, B.Sc., LL.B.

PETER A. VESA, Q.C.

TÕNU TOOME

ADVOKAAT — NOTAR

ADO PARK, Q.C.

INDREK UUKKIVI

ANDREK OLVET

URMAS SUITS

HELLARRA SERVICES

1989 Danforth Ave. Toronto Ont.
M4C 1J7 694-6241

raamatupidamine
ja tulumaks
Helle Rannik
endine
keskvalitsuse
tulumaksurevident

DR. T. KALM, V.S.

S. HOLMBERG, DD.S.

DR. TALVI MAIMETS

DR. K. REET ROMAN

Rõõmsaid jõulupühi ja head uut aastat!

HEINSOO INSURANCE BROKERS Ltd.

Eesti Majas
958 Broadview Avenue, ruum 202.
Toronto, Ontario M4K 2R6
TELEFON 461-0764

Rõõmsaid jõulupühi ja head uut aastat!

Soome joogid teie pühadelauale

FINLANDIA

SOOME VODKA

Peenemaitselised veimid, õlled ja viinad Austriast, Saksamaalt, Prantsusmaalt ja Jugoslaaviast.

GYAKI AGENCIES

25 Golden Gate Crt. Scarboro, Ont. M1P 3A4
Telefon 299-5080

PULMAD ☆ PEOD JA BALLID ★ KOJU TOOMINE
☆ VIINALOAD ★

MARK TUOMOLA, B.A.

191 Eglinton Ave. E., room 206 — Soome Ühispanga maja
Tel. 488-1801

INCOME TAX PREPARATION

RÕÕMSAID JÕULUPÜHI

JA

HEAD UUT AASTAAT!

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.
Tel. 924-1408

THOMAS L. MORRISON
President

Häid pühi ja reiside-rohket uut aastat

meie vanadele ja uutele klientidele

soovib

KOHO TRAVEL

191 EGLINTON AVE. EAST, SUITE 104
TORONTO, ONTARIO M4P 1K1, CANADA
TELEFON 485-9437

AINO KAING

Telefon 757-5080

Rõõmsaid jõulupühi ja head uut aastat!

EESTI ALUMIINIUMI KOMPANII - H. OSSO

Tööstuse telefon 832-2238

„VABA EESTLANE" on vabade eestlaste häälekandja

VABA EESTLANE

Ilmub 2 korda nädalas — teisipäeval ja neljapäeval

Teisipäeval, 20. detsembril 1983 — Tuesday, December 20, 1983

Gustav Suitsu austati Oulus

Oulus toimus 14. novembril Gustav Suitsu juubeli puhul koosviibimine. Gustav Suitsu loomingust rääkis Helsingi ülikooli eesti keele lektor Ants Järv, esitades Suitsu luuletusi.

Kogust „Tuli ja tuul" esitati luuletus „Kateedris", mis olevat tähtsaim Suitsu hilisemas loomingus. Suitsu ägedatest ja iroonilistest poliitilistest seisukohavõttudest samas kogus mindi vaikides mööda. Tõsteti esile Ilmar Talve artiklit „Noor Gustav Suits Soomes".

Helga Suits-Kangro oli saatnud koosolijaile oma tervituse. Ants Järv lubas „arvestada Gustav Suitsuga järgmiste tõlkevõistluste" puhul. Teatavasti on neid korraldatud Marie Underi ja Debora Vaarandi luule osas.

EPL/JM

T. E. S. Täienduskooli jõulupuu kava alustati õpilaskoori lauludega juhatas lauluõpetaja Georg Iltal.
Foto: Vaba Eestlane

Riin Rivanool

JÕULUKINGITUSED

Jõulupühad tulevad koos kingitustega. Nii on see juba ammust ajast olnud ja küllap jääb ka edaspidiseks. Kingitused jõulurõõmu valmistamiseks.

Aga ka see on teada, et muret tuleb kinkimisist omajagu. Tarvitseb vaid vaadelda pärastjõuluseid kingituste tagasitoomise või ümbervahetamise sabasid kaubamajades ja selgeks saab seegi, et kinkijad on oma valiku valesti teinud. Suure rõõmu ja hõiskamise asemel tõttab kingisaaja pool hiilimisi ja häbelikult kingitust hoopis tagasi viima või vahetama.

Sellesama pärast hakkaski Arukeste Anni juba varakult muret tundma, et kuidas nende kingituste ostmisega küll hakkama saada. Sõpradel-tuttavail igal kõik vajalikud asjad ammu juba olemas, mõnda kogunud juba ennegi ülearu ja ega ole omainimestegagi lood paremad.

Abikaasa August, hea mees, vaatas raske südamega oma naise muret-vaeva pealt ja oma heldest südamest lubas esimest korda oma elus jõulukingituste ostmisretke kaasa tulla.

„Sulle kingin jõuluks uue kleidi," kuulutas ta Annikesele ja sellest kuulutamisest vajus Annikese süda hoopis saapasäärde. Oli ta ju küllalt näinud, kuis August iseendale seljariiet ostis ja see käis tavaliselt nii: poevarnast haarab August esimese kättejuhtuva, tõmbab selga ja sõnab:

„See hea küll!" maksab selle eest kohe arve ära ja marsib poest välja. Suurus, värv, tegumood, kvaliteet, sobivus ja mitmed muud tähtsad asjad ei loe midagi.

Annikesega on teist moodi. Seekordse asja hõlbustamiseks saatis ta siiski Augusti nii kaugele, et lubas kleidid enne kuskilt valmis vaadata ja alles siis oma kallil abikaasal valima tulla. . . .

Nõnda jooksis siis Annike poode pidi, ligemale 44 kleiti sai ära passitatud ja neist jäi nõnda öeldult „sõela peale" kaheksa tükki. Siis, just siis jäi Annikese silm poes ühe paarikese peale pidama ja sellest mehest seal hakkas tal päris tõsiselt kahju. Ükstapuha, millise kleidi ta ka heaks kiitis, leidis naine sellel küll ühe küll teise vea ja vahetevahel läksid lahkarvamised nii suureks, et vaidlejate kõrgendatud hääled teisigi ostjaid huvitama hakkasid. Mees näis lõpuks väsivat, oli iga asjaga nõus, aga ikka irises naine edasi ega teadnud, mida võtta või jätta.

„Ei, Augustiga seda juhtuda ei tohi," otsustas Annike, vähendas nende oma väljavalitud riidehilpude arvu nelja peale, luges siis lõpuks nende vahel laste peidumängu salmi, „entel, tentel trikadrei, leidis kindad kamarei . . ." ja kuhu kõige lõpuks sõrm peale jäi, selle ostis omale lihtsalt Augusti arvel jõulukingituseks ära.

„Ei Augustil ole teiste kingituste ostmisekski kannatlikkust ega jõudu poode pidi trampida," otsustas Annike nüüd ja- omaenda ja oma kaasa jõulurõõmuks lubas kingitused kõigile veel seekordseltki sel aastal ise ja üksipäini ära osta. Aga mida, aga mida? Mure puges uuesti südamesse.

Oli see nüüd ingli ilmutus või psühholoogiline nõnda nimetatud „ahaa-elamus", kus üks asi mitte meelde ei tule ja siis kas või unenäos äkitselt selgeks saab, seda me ei tea. No jah, oli mis ta oli, aga äkitselt oli Annikesel kõik klaar. Jõulukingituste asi oli selge kui päikesepaiste.

Annike haaras tshekiraamatu ja asus kirjutama. Vedas näpuga nimekirja järele ühe kingisaaja juurest teiseni ja kirjutas. Jõuludeni alles aega on, igale postipandud tshekile võis veel kviitungit või tänukirja üsna õigeaegselt oodata ja siis jõulukingitusena ära pakkida. Parasjagu suured karbid, igasse vastavale nimele tulnud tänukiri või vastuvõtutäht ja karp kirjusse jõulupaberisse. Kas see kingisaajat pärast meeldivalt üllatas või pettumuse valmistas — kelle see asi on sellise tühise triviaalsuse pärast muretseda.

Onu Mirka kingiraha oli Annike tshekina saatnud Eesti Abistamiskomiteele, sõbranna Loora oma EKN-ule, noormees Norman pandi toetama meie Täienduskooli ja nii said oma tshekid ka skaudid-gaidid, suvekodud, laulukoorid, seltsid ja muidu igasugused rahvuslikud ettevõtmised.

Tädi Amanda oli hiljuti tulnud haiglast — tema nimel sai saata tsheki sama haigla juurdeehituse heaks ja Annike kirjutas ja mõtles:

„Ei nad selle vähese eest juurdeehitust veel küll ei saa, aga ühe haiglavoodi jaoks linad ja padja ehk küll . . ." ja sellestki oli Annikesel omal hea meel.

Need mõnedsajad dollarid, mis jõulukingitusiks ära oleks kulutatud ja nüüd nii mitmete saajate vahel jaotatud said, polnud ju igale neist üksikult kuigi palju, aga ometi — kui igaüks või paljud seda sama teeksid, siis ikkagi oleks, siis küll. . .

Rõõm oli pugenud Annikese südamesse, jõulurõõm, mille saamine on eriline eelis, mida ei anta igale, ei tunta alati. Seekord Annike seda tundis, tundis ka seda, et oli head teinud ühiskonnale ja ometi nende nimel, kes olid jõulukingituse saajad.

Suure südamerahu ja jõulurõõmuga astus Annike jõuluõhtul küünlaist säravasse kirikusse oma Jumala ja iseenda südametunnistuse ette.

HAID PÜHI JA SÜDAMERAHU KÕIGILE!

Riin Rivanool

LUCY SALAKUULAJATE RING

II maailmasõja mõjukam salakuulajate ring, kelle ühendused ulatusid otse Saksa kindralstaabi südamikku

1941. a. augustikuul saksa väeosade sõjasaagi hulgas oli seif, mis sisaldas venekeelseid tõlkeid Saksa sõjaväe rünnakplaanidest. Sarnaseid seife leiti ka mujal ja Gestapo alustas vastu-salaluurega 1942. aastal sakslased teadsid, et salajane raadiojaam töötas Shveitsis ja andis venelastele väga üksikasjalisi andmeid sakslaste sõjaväeosade liikumistest ja rünnakplaanidest. Sakslased oletasid, et kõige selle taga on nende vastusalaluure ülem admiral Canaris. Ka oletati salakuulajate olemasolu Kindralstaabis. Kuid neid ei leitud.

Oktoobris 1939 informeeriti Inglismaa saatkonda Shveitsis, et Hitler kavatseb rünnata Belgiat, Hollandit ja Kirde-Prantsusmaad 12-ndal novembril. Kas seda informatsiooni inglaste poolt usaldati või mitte, pole kahjuks teada, kuid faktiks jääb, et see sõnum oli õige. Hilisem Hitleri plaanide edasilükkamine arvatavasti tegi sarnase allika ebausaldatavaks inglastele. Kuid see teadmete allikas asus otse Saksa kindralstaabi südamikus. Samal ajal inglastega said ka Belgia ja Hollandi saatkonnad sama informatsiooni. Ja kui 1940. aastal märtsis Taanile ja Norrale teatati, et Hitler kavatseb neid rünnata ja kui hiljem see rünnak realiseerus, siis Taani ja Norra kindralstaabid olid väga üllatunud.

VAIKE KIRJASTAJA SUURTE SÕPRADEGA

Lääne-liitlastele teatati Shveitsist kindral Mansteini „kollasest plaanist" lääne suunas. 10. märtsil Prantsuse kindralstaap omas sakslaste üksikasjaliku rünnakplaani. 1. mail teatati, et rünnak algab 10-ndal mail. Nüüd teatakse, et see informatsioon tuli Rudolf Rösslerilt, kes oli kleenukene ja kandis prille. Rössler oli vabameelne idealist, kes kasvas üles Baieri protestantlikus perekonnas. Esimese maailmasõja ajal sõlmis ta kestva sõpruse mõningate kaassõduritega, kes olid elukutselised sõjamehed. Rössler alustas kirjastamisega pärast sõda Berliinis ja oli seotud teatri tegevusega. Samal ajal tema sõbrad said tähtsaid kohti Saksa kindralstaabis. See on kõik, mis on teada Rösslerist, ja kui ta 1958. aastal suri, siis ta polnud reetnud nende kümne saksa ohvitseri nimesid, kes reetsid Saksamaa, et hävitada Hitleri natsipartei. 1933. aastal juulis Rössler kolis Shveitsi, kuna üks Shveitsi kommunist seda talle soovitas. Seal ta võis vabalt kirjastada natsivastast kirjandust.

1939. a. mais kaks Rössleri sõpra, siis juba sõjaväe kindralid, teatasid Rösslerile Hitleri plaanist Poola ründamiseks. Sama ajal nad tõid talle raadio vastuvõtja/saatja, salakoodid, raadiosagedused, mida nad kavatsesid kasutada. Edasi nad õpetasid, kuidas seda aparaati kasutada ja kuidas desifreerida. Kaheksa tema natsivastast sõpra olid Saksa kindralstaabis ja kaks olid lennuväes kõrgetel kohtadel.

USKUMATUINA TUNDUVAD SÕJAUUDISED

Nagu ülal märgitud sai Rössler 1. mail lühikese sõnumi oma vandeseltslastelt, mis oli ülimalt tähtis lääneliitlastele, et rünnak toimub 10. mail ja teostub nn. Sedani läbimurde kohas. „Kollane plaan" on ikka kehtiv. 50 diviisi on Belgia ja Hollandi piiridel. Guderian ja Hoth on valmis Sedani rünnakuks. Ja nagu etteteatatud 10-ndal mail see rünnak ka algas tankide tormamisega Sedani suunas. 14 päeva hiljem liitlaste sõjaväed olid ümberpiiratud.

Varajasemad sõnumid, mis Rössler sai Saksa kindralstaabist, andis ta edasi Shveitsi salaluurele, kes neid ettevaatlikult teatas lääneliitlaste saatkondadele. Ettevaatus oli vajalik, sest Shveitsi oli otsustanud olla neutraalne ja salaluure ühe või teise maa kasuks oli keelatud. Kuldne võimalus lääneliitlastele rohkema informatsiooni saamiseks luhtus nende bürokraatliku teguviisi tõttu. Rössler aga ei hoolinud liitlaste teguviisist ja ta jätkas raadiosõnumite vastuvõttu ja ta tegutses edasi kirjastajana. Rössler andis need sõnumid major Haussmannile, kes oli Shveitsi salaluure ülem, ning et kaitsta Rössleri ja Shveitsi osavõttu selles tegevuses, tshehhi kolonel Sedalek oli käskjalaks.

REETUR SATTUS VENELASTE PALGALEHELE

Kuidas siis juhtus, et suurema kasu saajaks Rössleri tööst olid venelased? 1940. a. 31. juulil Hitler teatas Saksa kindralstaabile, et ta kavatseb rünnata Venemaad 1941. a. kevadel, Esitades oma plaani, mis oli järgmine: me alganme kahe rünnak-suunaga, üks lõunasse Kiievi ja Dnepri suunas ja teine põhja suunas Balti riikide kaudu Moskvasse. Ning seal need kaks armeed kohtuvad. Eriline operatsioon võib olla vajalik Bakuu õliväljade saamiseks. Selleks rakendatakse 120 diviisi. 60 diviisi on küllalt läänes. Rünnak algab 1941. a. märtsis ja kestab 5 kuud.

Kolm päeva hiljem need üksikasjad anti edasi armee ja lennuväe vandeseltslaste poolt, kes tarvitasid salanimesid Werther ja Olga. Need sõnumid olid eriti teretulnud shveitslastele, kes pidevalt kartsid Hitleri rünnakut Shveitsile. Haussmann, olgugi, et natsivastane ei tahtnud seda informatsiooni anda venelastele. Kuid ta vaikiva nõusoleku tõttu katsus Rössler salamahti hoiatada venelasi. Päevad möödusid ja venelastega ei saadud ühendust. Rösslerile tuli aga laviinitaoliselt salakoodis üksikasju sakslaste plaanidest. Brauchitsch ja Halder andsid Hitlerile „Otto plaani" 5. detsembril 1940. Kolmteist päeva hiljem kiitis vaimustatud Hitler plaani heaks, kuid muutis plaani nime „Barbarossaks". Üldine plaan oli punaarmee põhjast ja lõunast kokkusuruda Pripjat soodesse, kus nad ümberpiiratakse ja hävitatakse.

Hitleri soovi kohaselt tehti ainult 9 ärakirja sellest plaanist. Kuid selle plaani ärakiri saabus just pärast jõulusid Luzerni ja oli nii detailne, et nõudis 12 tundi desifreerimiseks. Nüüd Rössler pöördus ühe Shveitsi noor-kommunisti poole, et see informeeriks Moskvat tema plaanidest. Moskva salaluure keskus nõustus teatava summa maksmisega ja Rösslerile anti nimeks Lucy. Tol ajal oli venelaste salaluure ülemaks Shveitsis Aleksander Radolf (Rado). Käskjalgadeks Rado ja Lucy vahel olid Schneider ja keegi tüdruk Rachel Dübendorfer. Nüüd oli lõpuks veider side Saksa kindralstaabi ja Moskva salaluure keskuse vahel.

LUCY INFORMEERIB VENELASI

Inglane Aleksander Foote oli olnud Hispaania kodusõjas rahvusvahelises brigaadis ja hiljem saadetud Saksamaale ja Prantsusmaale salaluure agendina ja raadio operaatorina. Nüüd augustis 1940 oli ta Shveitsis ja töötas raadio operaatorina Lausannes ühes kõrgemas ehituses ülemisel korrusel. Moskva keskus võttis mõningad nädalad vastu Radolt saadetud sõnumeid. Aga need uudised olid kahtluse all ja Moskva keskus arvas, et Lucy on agent-provokaator. Kui Footel kästi 29-ndal märtsil teatada, et „Barbarossa" on neljaks nädalaks edasi lükatud, siis salaluure keskuse direktor käskis lõpetada selle mõttetuse kuulamise. Nii jättis Rado saatmata Lucylt saadud sõnumid, kuid neid siiski koguti ja pandi vastavatesse kaustadesse. Informatsioon oli nii täielik, et sisaldas isegi aruandeid Saksa armee moraalist.

Sõnum, mis sundis Radot tegutsemisele, oli Lucy sõnum 12-ndast juunist 1941, mis teatas et üldine rünnak N. Liidu aladele algab pühapäeval, 22. juunil. Nüüd läksid kõik varemini Lucylt saadud sõnumid teele Moskvasse paari päevaga. Jälle oli Moskva valmis vastuvõtma Lucy sõnumeid, mis nüüd teatasid, et 1600 kilomeetri pikkusel rindel on rünnakuvalmis 3 miljonit meest, 750.000 hobust, 600.000 mootorsõidukit, 7200 kahurit, 300 tanki ja 1800 lennukit. Öösel, enne kavatsetud rünnakut, Moskva keskus teatas Footele, et nüüdsest peale ainult tema peab edasi saatma kõik Lucy sõnumid. Samuti informeeriti Lucyt, et ta sõnumid on ülima väärtusega ning Moskva nõustus talle maksma 7000 shveitsi franki kuus.

Paraku polnud N. Liidu väed ettevalmistatud sarnasele rünnakule, kuna Stalin uskus mittekallaletungi-lepingusse Hitleriga. Kui sakslased ründasid, siis venelased ei osanud Rössleri informatsiooni taktikaliselt kasutada, venelased piirati ümber ja hävitati nagu Hitler seda plaanitses. Aga juba 1942. aastaks olid venelased õppinud kuidas kasutada saadud informatsiooni ja kuidas nurja ajada sakslaste taktikat, kuidas pääseda ümberpiiramistest ja kuidas meelitada sakslasi maa-aladelt, mis olid soodsad sakslaste tankidele. Nüüd nad tarvitasid tugeva-jõulisi saatjaid esirindel psühholoogilises sõjas, et näidata sakslastele, et nad on teadlikud nende plaanidest, sellega kahjustades saksa sõdurite moraali. Palju sellest informatsioonist, mida pasundati öösel tugeva-jõuliste valjuhääldajatega, pärines ju Lucylt.

VÄIKSE LUCY SAATUSLIK ABI N. LIIDULE

Kui 1942. a. juulis kindral Hothi neli armeed tahtsid kotti ajada Timoshenko kuus armeed, siis oli saklaste üllatus suur, kui nad leidsid koti tühja olevat. Hiljem Lucylt saadud informatsiooniga võideti Voronezi ja Stalingradi suured lahingud, kus kindralid Bock ja Paulus kaotasid oma armeed. 1942. aasta talve tulekuga olid saksa sõjaväeosad kaugel üksteisest ja kui kolm tankide diviisi peatus Vassilevka ümbruses, et oodata kütteainet tankidele, siis Lucylt saadud informatsiooni tõttu venelased hävitasid need tankiüksused.

1943. aastal aprilli, mai ja juunikuudel oli suhteliselt vaikne vene rindel, sest sakslased valmistasid suurrünnakuks ning nüüd olid venelased valmis sasklaste rünnaku tagasilöömiseks. Sakslaste poolel olid tuliuued tiigertankid ja 900.000 meest. Nad kavatsesid ümberpiirata 1.300.000 venelast Kurskist läänes. Kui sakslaste sõjaväeosade koondumine algas, siis küsiti Lucy-ringilt üksikasjalikku informatsiooni sakslaste ettevalmistustest. Ja kõik see saabus: varustusdepoode asukohad, tankide liikumissuunad ja kohad, mida kavatseti rünnata, meeste arv ja varustus, 10.000 kahurit, 2700 tanki ja rünnakukahurit, 2000 lennukit. Kõik, mis ühele ülemjuhatajale vajalik teadmiseks enne suuremat tankilahingut Teises maailmasõjas. Venelastel oli 1.300.000 meest, 20.000 kahurit, 3600 tanki ja rünnakukahurit ning 2400 lennukit. Kurski lahing oli Lucy salaluure ringi suurim edu Teises maialmasõjas.

A. M.

Muhamedi maailm valmistub sõjaks Iisraeli vastu

Peakorter vabatahtlike värbamiseks avatakse Saudi Araabiasse

DHAKA, Bangladesh — Muhamediusulised riigid plaanitsevad tugevdada Palestiina Vabastamise Organisatsiooni PLO võitlust Iisraeli vastu. 42-st riigist koosnev Islamic Conference Organization ütles, et nad asutavad büroo, mille juhiks on kindral, et koordineerida sõjalisi aktsioone koos PLO-ga. Kuid sisemine lõhenemine PLO-s on teinud ebakindlaks, et mingisugust abi võidakse anda lähemas tulevikus.

Süüria poolt juba möödunud aastal tehtud ettepaneku kohaselt otsustati muhamediusuliste riikide välisministrite kokkutulekul, et üks armeekindral ühest liikmesriigist tuleks nimetada sõjaliste materjalide ja väeosade ülevaatajaks palestiinlastele.

PLO koosseisus on võitlejaid mitmest muhamedi riigist, kaasaarvatud Bangladesh ja Pakistan,

kus muhamedi organisatsioon värvab rohkem mehi PLO üksustesse.

Kindral-major Fazle Maqueen Khan Pakistani armeest juhib praegu sellekohast bürood kuue vanema ohvitseriga.

ICO peasekretär Habib Chatti ei andnud mingeid detaile selle büroo üle, aga konverentsi allikaist on kuuldud, et järgmisel kuul avatakse selline ICO peakorter Saudi Araabiasse Jeddah linna ja sellele antakse nimeks ICO sõjaväeline koordinatsioonibüroo.

PLO pöördus selle organisatsiooni poole palvega,

et muhamediriikide liit aitaks ravida lahkhelisid PLO juhi Yasser Arafati ja Süüria toetusega tema vastu sõdivate mässuliste vahel.